

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentesen levelek csak ismert kesztyűtől fogadtatnak el.
 Készlet nem adtnak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden garmondosor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseké: Minden egyes sor után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszbetűt a körrel ellátott hirdetésekért termékek szerint, minden 1 centimeter után 3 kr. számítatik.
 Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetést a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Legyen Ujhely rendezett tanácsu várossá.

II.

A népek és nemzeteknek az önállóság és függetlenségére vágya, törekvése teremtette meg a városokat és a városi rendszert.

Kitűzött célunktól igen messze vezetne, de meg aztán egy heti lap szűk kerete sem engedi meg, hogy a városok mikénti eredetének, alakulásának bő fejtegetésébe bocsátkozzunk.

Annyit azonban meg kell említenünk, hogy a városoknak első nyomaira hazánk területén Árpádházi első királyaink alatt lelünk.

Már első nagy királyaink belátták, hogy nemzetünk csak úgy maradhat fenn Európában, ha szakítva a régi elavult intézményekkel — a civilizáció nagy művében mint önálló alak jelenik meg. Belátták, hogy a szomszédos Német- és Franciaországnak mily hasznos szolgálatot tesz virágzó városi élete és önálló polgári eleme. Azért nem is késtek az alakuló városokat szabadalmakkal és kiváltságlevellel a legbőkezűbben ellátni.

A tizenkettedik században még nem volt tulajdonképeni magyar városi rend, de már a tizenharmadik század végén egész sorával találkozunk a városoknak.

A fejlesztő városi élet szabadabb iránya maga után vonta a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem fejlődését is: ugyanis, ezek csakis a biztosabb helyeken, tehát városokban üthették és ütötték fel tanyájukat, s aztán egymással karöltve, egymást támogatva, valamint a királyi kiváltságokat segítségül véve, az ugynevezett városi szervezetet fejtették ki.

Az egymásra következő századok aztán mindig nagyobb és nagyobb mérvben vitték előre a városok haladását, úgy hogy ezentul a városok falai közt talál oltalmat, fejlődést és pártolást a tudomány, művészet,

ipar és kereskedelem, azokban izmosodik meg a polgári és társadalmi szabadság és az önkormányzat. — És ma már szerénytelenség nélkül állíthatjuk, hogy városaink legtöbbje az európai többi országok városaival, ha nem is mindenben, de igensokban megállják a versenyt.

És mindezekből kifolyólag önkéntelenül is ez a kérdés ül ajkunkra: vajjon Ujhely, — melyet a dicső honfoglalók már itt találtak és „Sátorhalmu”-nak neveztek — miért nem tudta magát hazánk előkelőbb, kiváltságokkal bíró városai közé felküzdeni?

A felelet megadásában segítségünkre jön maga az 1241-iki év történelme, melynek lapjain e borzasztó emlékü szó áll: „Tatárjárás.”

Hogy a vadtatárok mivé tették hazánkat és nemzetünket tudjuk mindnyájan. — Elég tehát, ha annyit említenk meg, hogy maga a király, a derék IV-ik Béla saját hónapban nem találva honát — hontalánna lett.

Ujhely, vagyis a régi „Sátorhalmu” a tatárok betörési vonalába esvén, általuk földig leromboltatott; s 9 hosszú év verejtékébe, fadaralmába került míg az új helyen, a Sátorhegy aljában Sátoralja-Ujhely névvel 1250-ben felépült.

Ezen időtől századokon át Sátoralja-Ujhely hol egyik, hol másik főur tulajdonába került; szóval folytonosan urat, gazdát cserélve, a hűbéri rendszer robotja és dézsmája alatt nyögve, lakosaiban nem fejlődhetett ki az önállóság és függetlenségi érzet, vágy és törekvés; — de meg aztán nem is volt a ki e vágyat, törekvést fölbresztette, ápolta és sikerhez jutatta volna.

Kezdetleges községi kormányzati rendszere is a hűbéri mindenhatóság önkénye alatt nyögve, mindössze is adószedés, katonafogdosás és előfogat-kiállításban nyilatkozott.

Gyenge kereskedelmi és iparüzleti forgalmát a járhatlan utakoni nehézség, lassu közlekedés, a Tisza, Bodrog, Latorcza és La-

helyiségnél, melyben nem fognának a tánczosnók agyagban dagasztani és sohasem fog az érdemes közönség bõrig ázni.

Azt hiszem hogy nem nekem jutott a szerencse először venni észre e hiányt. Sokszor megtörtént már, hogy egy futó-zápor eljött mulattatni a mulatókat; sok átázott kis leánynak s még több tánczra vágyó fiatal embernek, (ha még van ilyen) jutott már eszébe, hogy mind ez másképp is lehetne. De hát ki tehet arról, ha az ilyen magassabb problematikuss kérdések megoldása nem a fiatalságra van bízva, — a kikre meg tartoznék, azok talán épen magasabb politikából nem akarják, vagy nem tudják megoldani. Végre is a papák, bácsik vajmi keveset törődnek azzal, hogy lesz-e nyári mulatság, hiszen nekik abból is a keserűbb rész jut. Aztán meggondolják magukban: minek is az, kétszeresen akarják a farsang örömeit kizsákmányolni, kétszeresen az ő erszényüket kiüríteni. (Hiába, ez a két fogalom összetartozik.)

Ha nem hasonlítana a kárörömhöz, szinte azt merném kívánni, hogy csak tessék Jupiter urnak szétkergetni minden nyári mulatságot egy-két évig s kiadni a rendeletet, hogy azoknak hátát verje legjobban az eső, a kik legtöbbet tehetnek egy ilyen tánczoló-asyluma érdekében, akkor talán az elérhetetlen is elérhetővé válik, megvalósul a hihetetlen és a jövő században elkészül a nyári tánczterem.

Csak egy van a mitől félek, hogy mire abban a szerencsés helyzetben leszünk, hogy nem

borcz folyók gyakori kiáradásai hónapokon át pangásra, keresetlenségre kárhoztatták.

Rendes iskolákkal is csak az 1789-iki évtől birván, lakosai az értelmiség és művelődés terén nagyon hátra maradtak.

Ily szomorú, kedvezőtlen körülmények közt tehát igen természetes, hogy Sátoralja-Ujhely nem haladhatott.

És a mi haladását fel tud mutatni, az, az 1848-iki évtől, az új eszmék, új intézmények korszakától veszi keltét.

De dacára annak, hogy ma már városias színezettel bír, Sátoralja-Ujhely közigazgatási szempontból az ma is, a mi hajdan volt — falu.

A tokaji borral foglalkozók, kereskedők s annak fogyasztói.

[Folytatás és vége.]

A nevezetesebb külföldi izraelita tokaji borkereskedő-házak ezek: a breslauer Traube, Troplovitzok, Goldringek; a gácsországi Margulisz, Kempinszki, Dorman, Rosenthal, Goldfinger, Herz és többek; nagy Lengyelországot s Varsót a Szántón lakó Teitelbaum és a mádi Weinhandler és Zimmerman házak látják el.

Hogy bannak el azután odakint a mi borainkkal ezen nagy és a tolluk vásárló kisebb kereskedők és korcsmárosok, — arról nekünk természetünk kevés tudomásunk van; és ez is nagy hibánk. Hanem az általuk itt bevásárolt borok mennyiségéből s minőségéből ítélve azt kell hinnünk, hogy a szeszese, szörpökkel edesítése a boroknak, mi — fájdalom — bent a Hegyaljában divatba kezd jönni; Lengyelországban már régebben gyakorlatban van, különben nem lehetne megmagyarázni, hogy a nagy magas határvámok dacára, hozzávéve a szállítási költségeket, hogy lehetne annyi sok ezer hordó silány, olcsó bort ezen borkereskedőknek külföldre szállítani, ha nem értenék azt a mesterséget s nem lennének benne biztosak, hogy a szeszek és más egyéb ingredienciák belekeverésével, azoknak árát megszőrozhatják. És ebben rejlik a titok, mely rohamos meggazdagodásuk alapját képezi. A szegény becsületes lengyel fizeti a nagy nyereséget azon hiszemben, hogy ő tiszta, természetes va-

fog kelleni emelögepet alkalmazni cipőink talpa alá, kiemelendő a nedves talajból és nem lesz szükség az esernyőre, hogy alatta áldozzunk Terpsichorének, — akkorára visszabarábosodunk a törökök állásponjtjára, a kik az általunk élvezetnek tartott tánczot rabszolgáik által végeztetik el.

És most eljutottam egy olyan jelenséghez, a mely régen kísért s maholnap már igen idült jelleget fog ölteni. Most még csak a kedélyességnek árt, de nemsokára tönkre fogja tenni a tánczmulatságot, aztán lehetetlenné e bálokat; míg végre azok is odakerülnek a hagyományok, a mondák körébe s meglehet, hogy a jövő században már csak kicsinylő vállvonogatással fogják emlegetni azt a furcsa mulatságot, a mely abban állott, hogy az ifjuság a zene ritmikus hangjaira addig ugrált, mig nem tüdeje felmondta a szolgálatot s arczán verejték gyöngyözött. Igen, ez fog bekövetkezni, ha a modern fiatalság csak azért fog ezután is bálokat rendezni, hogy aztán a terem közepén összetömörüljön s mon- és binoclikkal felszerelve keresztűz közzé vegye azokat, a kik még tánczolni is szoktak.

Nem tudom mennyiben igaz a statisztikusoknak azon állítása, hogy a nők száma nagyobb, mint a férfiaké, de azt a tapasztalatból tanultam meg, hogy a tánczosok száma határozottan kisebb, mint a tánczosnőké. És ez nem jól van így, mert a hölgyek talán elevenségök, mozgékonyaságuk miatt, vagy mivel a tánczolásban — ha vezetőjük ügyes — övék a könnyebb szerep, többet bírnak tánczolni mint a férfiak s így az arány

TÁRCZA.

A majális és Jupiter Pluvius.

Irta: Rátz István.

Zöld lombok közt, a hol szabadon jár a szelö, a társadalmi szokások, az etiquette szabályai is meglazulnak, hogy közelebb fűződjenek egymáshoz az emberek; hol a csapongó jó kedvnek nem vet gátat semmi, csak a jó izlés, a kinek van s a hölgyek kedvét nem veszi el, ha ruhájok uszálya rövidebb, mint a másé, mert uszály nincsen: — ott a kedélyesség is nagyobb s tul lépi azon korlátokat, melyek a báltermekben divatosak.

És ha mégis van valami, a mi képes megbénítani a kitörő jó kedvet, a mi utját tudja állani a táncz vágyának: a mi fáradttá teszi a legeleveníbb izmokat is, az egy olyan tárgy, mely még nem is tárgy, azon egyetlen oknál fogva, mert még nem létezik. Csodálatosnak látszik, mint ronthatja meg a kedvet, fásaszthatja ki a tánczolókat az, a mi még nem létezik, és ismerve azt a lassúságot, mely nálunk a legnemesebb mozgalmat is jellemzi, talán nem is fog létezni. Ez a Bosco, Becker vagy St. Germain, a mely már létezése előtt is ront; ez a nélkülözhetetlen, a mit az ujhelyiek örökké nélkülöztek és még tovább is fognak; a mely nélkül mindig kilesznek téve Jupiter Pluvius szeszélyének, — nem egyéb egy nyári tánczteremnél, egy befedett és kipadlózott

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

lodi tokajt vesz, s ha a megivott egy pár pohár tokajtól két napi főfájást kap, átkozza a magyar bortermesztőt a megszesezett tokajért; pedig nagyobb részünknek se hasznunk belőle, se tudomásunk az efajta manipulációkról.

Ezekkel nem azt akarom én mondani, hogy az említett lengyel és más országi nagykereskedők nem vesznek valódi tokaji borokat is hordókban, ántalagokban tisztességes áron, — vesznek biz ok, sőt még a hazai butellás hirneves borkereskedők is vesznek, és nem is ezen nemes borokat változtatják ok által nemesebbé, nem ezeket a valódi tokaji essenciákat és kövér aszuborokat vegyítik ok össze miniszterileg megengedett ingredienciákkal; csak hogy az általok évenként bevásárolt mennyiség se kint, se belföldön nincs arányban az évenként forgalomba bocsájtott nagymennyiségű utánzásokkal, mire reá illesszék leketlenül a mi megfontásunkkal s a vevők megcsalásával a valódi tokaji nevet.

A valódi tokajnak az üzletben külön szerepe van; elhíresztelni a világban, hogy a czég Tokaj-Hegyalján vásárol, elrejtözve hallgatni, míg az üzletben valami borismerő idegen bevetődik, hogy legyen mivel szolgálni, ha egy magas állású polgári hivatalnok vagy katonatiszt az üzletet látogatásával szerencsételteti, vagy ha az udvari borszállító üres címet viselő bolthelyiségben egy főherczeg alázza meg magát. Különbön aligha van egy külföldön, mint bent Magyarországon oly butellás borkereskedés, — a minta-pinczét sem véve ki, pedig már ezeket nem zárja el tizenöt aranyos muszka határvám hordónként a tokaji hegytől, — hol a szeszt és sopronyi malozsaszörpöt a cifra butellák felöltötésénél ne használnák. De hát gondolják magokban, hogy legyen az ember tisztességes uton egy pár évtized alatt butellát öblögető kellner-gyerekből nagyvárosi háztulajdonossá és milliommossá? . . .

A faktorok.

Igéretem szerint tartozom még olvasóimnak a tokaj-hegyaljai faktorok lefenyképezésével, hogy a tokaji borkereskedők arckép-csarnoka tökéletes hű legyen.

A faktorok, mint az uralkodó családok a trónhoz való jogot, ok a faktorságot Isten kegyelméből származtatják; nagyobb vétkes szemök előtt nem is képzelhető, mint egy faktorságra vágyó s lépéseket tevő új pretendens. Ilyen faktor-család létezik mind a tizenegy tokaj-hegyaljai városban több vagy kevesebb. Tolcsván a két Schönfeld testvérek legnevezetesebbek. A két testvér változatos hullámzású viszonyban él egymással; most pár évig tartó gyűlölet veti őket egymástól szét, mely hadiláb előidézésére elegetendő ok, ha egyik a másiktól vagy egy kupeczet magához edesgetett, vagy ha egyik a másik orra előtt valamely szorult helyzetű borosgazda pinczéjében kiszemelt olcsó nagyobb parti bort elcsiphett. Majd fordulnak a viszonyok, s újra megkötetik az örök testvéri béke néhány hónapra. És a faktorok ezen békekorszaka legveszélyesebb a borosgazdára.

Bár a Tokaj-Hegyalját látogató vevők s borkereskedők közt még akad — mint fentebb is mondtam — egy pár keresztény is, a faktorság mégis kizárólag zsidó családok tulajdona, s apáról száll fiakra, csak fiak nem létében öröklő a leány-ág. A milyen ritka a fehér holló, a kálvinista kőműves és a döglött számár, — oly ritkaság egy tokaj-hegyaljai keresztény faktor. Én ugyan hetven évet eltöltött korom dacára se látam soha ezen fajtaból egy példányt sem.

csak úgy van meg, ha minden hölgyre legalább másfél táncos jut.

Nagyon csalódnék, aki azt hinné, hogy ez csak nálunk van így, sőt inkább a fővárosi táncsteremben épen úgy kísért e jelenség, mint a provincián. És nem lesz csodálatos, ha maholnap a tánc-saison elején ilyen hirdetményeket fogunk olvasni: „*Övintézkedések a táncosok hiánya ellen.*”

Az elmúlt farsang egyik nagy elite bálján, hol a legelső megye és a vidék sok szépsége volt együtt, de a frakkos-banda inkább akart gyönyörködni mint másokat mulattatni, megyénk egyik forangu hölgye mondá az országos vállalatiról híressé lett grófnak:

— Ha még egyszer felszólítanak, hogy a lady patronesse tisztjét én viseljem, megkérem önt, alakítson egyesületet, melynél biztosíthatassák hölgyeink magukat a petrezselyem-árlás ellen. És e találó megjegyzés tréfája alatt sok igazság rejlik, sajnos azonban, hogy az ilyen társadalmi betegségekkel — mért ne nevezném annak — szintén úgy vagyunk, mint az emberi test bajaival; okait sokkal könnyebben találjuk meg, mint az eszközt és módot, mellyel elhárítani lehetne.

Nagy örömmel jelentem ki, hogy ez a mindig hivatalos vendég, ez a szomorú jelenség f. hó 17-én az újhelyi fiatal urak által rendezett mulatságon épen nem kísértett.

Annyi szép asszony, szép leány, táncos ifjú és koccintgató bácsi, rántott csirke meg jó bor volt együtt, hogy a sikert már az első perczen biztosítottak látták.

A zsidó faktor azután, ha beszállt házához egy vevő — nyelvükön kupecz, — azt testestől lelkestől, sőt még több, pénztől együtt sajátjának tartja, mivel egyedül neki van rendelkezési joga. Éjjeli és nappali gondja a kupecz-szerzés körül jár, azért vagy maga, vagy családjának valamelyik dologtalan tagja, — különben mind dologtalan — gyakran a Hegyalját végigfutó vasuti állomásokon ólálkodik, hogyan foghatna egy újabb áldozatot, jött legyen az Krakkóból vagy Debreczenből, Berlinből vagy Kecskemétről, Breslauból vagy Liptó-Szent-Miklósról, legyen az zsidó vagy keresztény, — s ha egyszer megfoghatta az ilyen kupeczfélét, az ugyan — mint a polip csápjai közé vetődött martalék — az ő körme között se menekül. Oldala mellől nem tágit többé a család egyik vagy másik tagja, még ha oda megyen, hová a király is gyalog jár.

Szolgálatára áll a kupecznek nemcsak a faktor maga, hanem egész háza népe. Felesége, legyen az vén vagy fiatal; leányai, legyenek azok szépek vagy rútak; szolgálói és szobaleányai, kik rendesen csinosak; szolgálatára állnak kocsija s lovai.

Ha kupecz érkezett a házhoz, vagy újat fogott, bár legyen a faktorház tartása a legnagyobb szigorral vitt, olyankor felbomlik a szokott házi rendszer. A piac legszebb potykái, süllői és csukái, sőt titokban a mózes-tiltotta kecségék is, a hizott kóser libákat nem is említve, a pulykák, kappanok legszebb példányai mind a faktor asztalára kerülnek, melyeket a gazdától literes üvegekben vitt kóstoló próbaborok világitanak meg; s jaj az olyan pinczés gazdának, ha csak a faktornál kamat nélkül pár ezer frtja nem lapang ki, az ilyen lakmározások alkalmával bermerne menni a faktorhoz, vagy a behálózott kupeczhez borait kínálni; lett legyen bár a gazdának már a vevővel azelőtt borüzleti összeköttetése s ösmeretsége.

Mert a borosgazdával egészen megfordított modorban bának el; lezeni őket, mint tisztán kegyelméből élő páriákat. Ha kupeczet vár, nem a kupecznek szüksége minőségű s mennyiségű borokat jegyzi előre össze, hanem azt szaglálja ki, melyik bortulajdonos van szorultabb helyzetben; hová van bejelentve az ügyvéd és foglaló bíró kijövele; hol lesz nyolcz-tíz nap mulva árverés.

És ezen sok szolgálatért, lealáztatásért azt hiszik olvasóim a kupeczek szórják a faktor házára a bőség szaruját, — ritkán ez is megcsik; de ösmerek gazdag zsidó kupeczet, ki huszonnégy órai teljes ellátásért ötven pénzt szokott fizetni faktorának. A faktor a kupeczekre árasztott zivességeikért, szolgálatokért az eladó gazdákon huzza ki megjutalmaztatását; s jaj az olyan borosgazdának, ki elöttük meg nem hajol s követeléseiket nem teljesíti; az ugyan bort el nem ad. Kilenczedik éve, hogy a Schönfeldek pinczéből bort nem adtak el, mióta az egyiknél hevert pár ezer forintomat visszavettem. Azt nem mondják boromra a vevőknek, hogy rossz, hogy boraimat hamisított, szeszezem, hanem azt mondják, hogy igen drága, s ettől a hirtől majd minden kupecz irtózik. Mások pinczétől más költött hírekkel ijeszti el a vevőket. Az is megtörténik, hogy a faktor részes, feles egyike vagy másik atyafiá barátja pinczéje tartalmával titokban, s tulajdon borát adja el magas áron, s úgy csalja meg álnév alatt kupeczét; százszor ad el azután az ilyen feles gazdánál bort, míg mások pinczéjébe egyszer betekint, de bort el nem ad.

De nem is volt az olyan multság, mint a többi; volt valami speczialis jellege, a mit a véletlen, a rögtönzés adott meg neki.

Vitakozva, esővel, fellegekkel ijesztgetve, napsugárral és verőfényvel biztatva, egymást rábeszélve és lebeszélve, alig tudott a rendezőség a multság napján megállapodni, hogy hol és mikor tartassék meg és végre is csak azért határozták el megtartani a Torzsáson délután, hogy este a Lepes táncsterme fogadja magába vendégeiket az eső jóvoltából.

Volt azonban egy kényes ügy, a mely a vendégeket is szorosan érdekelte és a rendezőség előtt sem volt közönyös, sőt némileg a házi asszonyok jó hírnevének kérdésébe vágott belé. Azok az ártatlanul kiszendvedett csirkék, zamatos vesepecsenyék, (köszönet értök neked oh Moricz!) sütemények, csemegék, aszu, czankó és szomorodni borok, savanyu és szódavizek, azért készültetek annyi kedvvel a Torzsásra, hogy most a feledés leple boruljon rátok s epedve várjatok egy jobb kor után, a mely felétek fordítja a figyelmet?

Nem önzésből, csak ezek érdekében történt, hogy a rendezőség tapintatosan figyelmeztette a házak asszonyait, mily hosszú asztal vár ezekre a táncsteremben, melyen igen izlésesen rendezhető be a buffet.

Porzó a csevegők nagy mestere hires gourmand voltáról is, de meg vagyok győződve, hogy legmagasabb igényei is kielégítésre találtak volna itt, hol a sok jót még jobbat tette az az utánozhatlan szivesség s előzékenység, mellyel a

És ily nyomasztó, lehet mondani léalázó helyzetben sem mi magyar bortermesztő gazdák, sem a borainkat fogyasztó és kedvelő lengyel szomszédaink nem igyekezünk, még csak nem is próbálkozunk helyzetünkön javítani s magunkat emancipálni; pedig ha egyetérténk s tartánk öt-hat olyan utazót, kik a magyar és lengyel nyelvet beszélve, egyenes összeköttetésbe hoznák a magyar bortermesztőket a lengyel fogyasztókkal s a kereskedői ötven vagy száz percentes nyereség meggazdálkodásával olcsóbban kapnák a szűz tiszta tokaji bort, s ezen utazók a magok hitelességök igazolására mindkét részről ellenének látva a szükséges törvényes okmányokkal, s eladóktól és vevőktől bizonyos perczentet huznának fáradságok jutalmául.

Én há élek, legfeljebb a jövő szüretben mozgalmat indítok meg ez irányban, s a lengyel lapokban is közölni fogom az eredményt, mint most közlöm ezen czikkemet is. Még talán a szeptember 29-ik napjára hozzánk ígérkezett, s általunk oly szívesen várt lengyel vendégeinkkel is megbeszélhetjük ezeket, s az eszmét tovább vihetjük pár lépéssel a megérleléshez.

Mezősy László,

tokaji bortermesztő gazda.

Levelezés.

Abara, 1886. július 17

Püspöki körút.

Hazaíui kötelességemnek ismerem, hogy e lap becses hasábjain rövid sorokban feljegyezzem, s megörökítem azon kedves jelenetet, melynek községünk fenti napon tanyája s részese volt.

Mint szerény tudósításom színe is mutatja, azon püspöki körútból jegyeztem fel egy kedves részletet, melyel főtisztelendő s méltóságos püspökünk felső-zempléni egyház megyénket e napokban szerencsételteti.

Az öröm érzet hatotta át vallásos közönségünk minden tagjait azon gondolatra, hogy e napon főpásztorát személyesen üdvözölheti. Dacára a köznapi munkás időnek, községünk ünnepi szint öltött. Kora reggel már készen voltak a koszoruk s az egybehajló fák lombjain keresztül az utcát viráglánczok köték át rajtok e felirattal: „Isten hozott”.

E szerény viráglánczok habár külsőleg nem tünteték fel impozáns diadalkaput, de annál többet jelképeztek lélekben. Egy egyszerű magyar nép szívének érzelmé volt ebben hűen kifejezve; minden levél, minden virághoz mély gondolat volt kötve s illata azt sugá a léleknek: „Imádd az Istent, szeresd vallásodat,” „szeresd felebarátodat s hazádat” úgy mint magadat.

Közelt a percz már s nemsokára megkondultak a karangok s a községből előre küldött lovas bandérium közelgése jelezte főpásztorunk megérkezését.

A templom előtti szabad tér volna azon hely, hol a fogadtatásnak kellett történnie. E helyet már jó előre a közönség példás rendben elfoglala: Két sorban az iskola növendékei mintegy kordont képezve, ezzel szemben félkörben a dalárda, jobbról az egyházi s polgári előjáróság.

A mint megérkezének a díszes fogatok nagyszámu bandérium kíséretében a dalárda rázendítette a „Hymnust” s alólirott üdvözlő beszéde végeztével püspök ur ő méltósága félóráig tartó magas szárnyalású beszédben fejezte ki

legszebb Hébék töltögették poharainkba Tokaj nektárját s még attól sem riadtak vissza. Hogy egymás vendégét szép szóval, ígérettel elhódítsák.

Ki ne tudná, hogy minden multságának fénypontja a souper-csárdás, abban éri el tetőfokát az a szilaj mámor, melytől még az is bódultnak érzi idegeit, a ki nem látta a bort s az is józanná lesz örömeiben, a ki többször látta, mintsem a józanság szabályai megengedik. No hát, ilyen fénypontja a multságának kettő volt s kétszer éltük át ez édes mámort, (kétyszer ettük és ittük végig a buffet kincseit), kétszer ragadta magával nemcsak lábainkat, hanem lelkiünket is a Lajos vonója — talán más is — mely ez estén sokkal szebben hangzott, mint máskor, mert a jókdv őt is magával ragadta, hogy fokozza a mienket.

De volt mégis egy baja a multságának. Hiába sohajtoztunk, ohajtoztunk és kértünk, vágyunk nem teljesült és az éjszaka nem tartott tizenhárom éjjel. S mikor a kelő nap kezdte bontogatni a sötétség fátyolát, megkezdődött az a titokzatos ruhasuhogás, ideges mozgás, mely gyászosan hirdeti, hogy egy szép éjszaka, mely alatt szebb álmokat szőttünk, mintha Morpheus ringatott volna karjain, elmúlt.

S hogy visszatérne szívem se hiszi, Csak emléke lesz és fájdalom itt.”

Énekli egy poeta-barátom, ki azok közzé a szerencsétlen érzélgők közzé tartozik, a kik hiszik, hogy vannak fájdalomak anélkül is, hogy a lélek hüvelye beteg lenne.

örömét s benső megelégedését a közönségnek személye iránt tanusított tisztelete ily szép nyilatkozatával szemben.

A közönség áhitattal hallgatá szerett főpásztorának keneteljes ajkairól az ígétet, melyet minden pontján mély vallásosság s hazafiai érzés lengett át.

A fogadtatási jelenetet nagyban emelé a püspök ur ő méltósága kísérete, kik között üdvözöltük egyházmegyénk nagytiszteletű esperesét, segédgondnokát, fő- és aljegyzőjét s a járás főszolgabíróját, ki disz-magyarban kedves jelenség volt s visszavarázsolta lelkünk elé kócsag tollas és apáinkat.

Az iskola nevében átnyújtott gyönyörű virágcsokor átvétele után felvonult a menet a közeli lelkészlakba. Ez után következett az iskola rövid vizsgálata, majd az egyházi hivatalos okmányok átvizsgálása stb. s végül kedélyes lakoma a lelkész lakon.

Az ebéd alatt jeles toasztok s a dalárda több nehéz műdarab előadásával — fűszerezék a hangulatot; ez utóbbi püspök ur ő méltósága különösen kiemelt a megdicséré, mely elismerés ezen egyetnek a dalművészetben előbbre haladásának s kitartó szorgalmának kedves zálogául tekinthető.

Vége ütött a megválás órája s az arczokról oly jól esett leolvasni e rövid pár óra édes emlékét. Hajh! de másutt is dobogó szívvel vár a nép s a kötelesség hív. Előrobognak a fogatok s a bandérium, még egy érzékeny kézszorítás s a dalárda rázendíti a „Búcsút,“ melynek — Isten hozzád — stb. első ütemei könyveket csaltak a szemekbe; még egy pillanat s mi maradt meg e nap történetéből? az édes emlék. De ez emlék több mindennél, mert ez örök s a szívben él. Az emlékezet virága hervadhatlan s nagy gondolatok s eszmék lengik körül: „szeretet,“ „testvériség,“ „lélek szabadsága.“

Ily gondolatok vannak s legyenek a ref. püspök látogatásához kötve.

Horkai Bertalan,
h. lelkész.

Nevelés- és tanügy.

— Viszhang Réthy Ferencz himnuszára. —

Mélyen tisztelt szerkesztő ur!

„Zemplén“ című becses lapjának 27 ik számában, melyet csak pár napja, hogy kezemhez birtam keríteni, — Kazsuból keltezve Réthy Ferencz bérlő s képv. test. tag aláírásával, a kazsui állami népiskola zárvizsgálata alkalmából egy magasztaló és az iskola multjára mintegy homályt vető közlemény jelent meg, a higgadtan ítélni szokott közvélemény félre vezetésére. Engedje meg nekem, mint tizenkét évig volt iskolai gondnoknak, hogy becses lapjának hasábjain egy kis tért kérhessek, a hol — a jelzett közleményben foglaltakat valódi értékükre az igazság érdekében s a tisztelt közvélemény valódi tájékozásául, leszállíthassam, különösen az iskolai nevelés közügyében.

A kazsui állami népiskola náhai Árvay József zempléni megyei tanfelügyelő ur erélyes közreműködésével 1872-ik évben létesült: Ugyan azon évben — nevezett tanfelügyelő ur oly tanító beállításáról gondoskodott Rozsa János okl. tanító személyében, ki mind a tanfelügyelő ur, mind a községbeli szülék várákozásának kitünő buzgósággal meg is felelt, ki nyolcz éven át — lankadatlan erélylyel — a magyarosodás terjesztésében fáradhatlan buzgalommal s oly kitünőleg működött, hogy miután a vallás- és közoktatásügyi magas miniszteriumnak is tudomására jutott nevezett tanító érdemeinek elismerésül 300 frt évi fizetése 400 frtra emeltetett.

E nevezett tanítónak 1872. évben megkezdett tanévben 37 tanítványa volt, kik között vallás felekezet szerint 14 született magyar református gyermek, 16 g. k., 3 róm. kath., 4 Mózes vallású — ezen három felekezetbeliek szlávajkuak voltak. 1873-ik évben már 47-re emelkedett a tanulók száma az előbbeni évbelihez hasonlólag megosztott vallás és nemzetiségi arányban: eként folytatónak kevés változatossággal az iskolai létszám állandósítottnak mondható volt — az iskolai anyakönyvi bejegyzések szerint.

Hogy a multban mily áldott siker koronázta különösen a magyar nyelv tanítását, bizonyítja azon öröndetes körülmény, hogy nincs a községben oly g. k. avagy izraelita család, melynek körébe az iskolás gyermekek által be ne jutott volna magyar nemzeti nyelvünk.

Hogy a róm. katolikusok részéről miért tűnik ki legkisebb számban az iskolába feladottak a multban, annak oka az, hogy azon időben a barancsi r. k. plébános ur félemlítő és költött okokkal tiltotta el a r. k. szüleket — gyermekeiknek az állami iskolába való járatásától, mely amaz időben sok kellemetlenséget előidézett körülményről bővebben említést tenni ez uttal vissza-

tartom magat: azonban ha annak szükségessége alkalmilag bekövetkeznék, a minek be is kellene következni, hogy a kazsui állami iskola jelenben szellemileg tengődő állapota felelett egy minden tekintetben önnálló és szakértő puhatoló bizottság tartana vizsgálatot, hogy mint alább következzni fog, miben keresendő és találandó azon ok, hogy a kazsui állami iskolában a jelenbeni tanítókezelése alatt az iskolás gyermekek száma — a multiakhoz viszonyítva oly nagymérvű apadásban van? Majd akkor alkalmat veszek magamnak, némely most elhallgatott dolgoknak nyilvánítására, melyek közül sokak már a nagys. tanfelügyelő urhoz mint volt gondnok által beterveztve vannak hivatalosán is és akkor, ha Réthy Ferencz bérlőhöz — szerencsénk lesz, ki közleményében égis magasztalólag beszél azon nagy hazafias modorról, melyel a gyermekek sziveikbe oly sikeresen oltogatja be a jelenbeni tanító a magyar szellemet: majd lesz alkalma meggyőződni, hogy mily drasztikus modorban oltatik be a kazsui állami iskolában nem a szívbe, hanem a gyenge gyermeki testre a magyar szellem, miről szinte tudomást méltóztatott szerezni a nagys. tanfelügyelő ur, valamint a gálscsicsi állami iskolában viselt dolgairól és onnan áthelyeztetésének okáról:

Réthy Ferencz közleményében nagy hangon mondja még azt is, hogy „Kazsui a nemzet testéhez nőtt szívében. Fajdalom, még ezel nem dicsekedhetünk, mert míg olyan tünetek mutatkoznak, miszerint a nemzetiség és a magyarosodás fejlesztett bimbói összetépésére még mindig találkozik durva és nemzetiség ellenes kéz, ilyen pedig még sok van közöttünk és időről-időre még több lesz, ha csak nagy hangokkal gyamolítgatjuk a gyenge jellemeket és lepellel fedjük be a közvélemény szeméi elől a valót. Mi jövője lehet azon állami iskolának, melynek gondnoksága körében oly egyén áll a felügyeleti polczon, ki nem rég mult el, hogy saját papja ellen az ungvári g. k. püspök előtt azon váddal jelent meg és nem egy alkalommal, hogy helyeztesse át máshová a püspök, mert nem akar tótul prédikálni — és az áthelyezés meg is történt; és ez az egyén felügyelői szerepet visz, ellenőrzést gyakorol, mint történnek a dolgok a kazsui iskolában: Mit mond ezekre Réthy Ferencz. Vagyom tudni! Az 1881-ik évben ngos Nemes Lajos tanfelügyelő ur a multhoz hasonlóan oly kitünő tanítót helyezett be az állami iskolába Kiss István okleveles tanító személyében, kiről méltán állíthatjuk, hogy igaz hazafisága, kitünő iskolai szakképessége, lankadatlan szorgalma, a gyermekekkel szelidbánás modora által az iskolai gondnokság méltó elismerését érdemlő, juttatmaul annyi képességének két évi működése után, a megyei tanfelügyelő ur ajánló felterjesztésére következében, a vallás- és közokt. ügyi nmg. miniszter ur által 200 frt fizetés emelése mellett a megye véghatárára a mezőlaborczi állami iskola tanítójául neveztetett ki, s ottan nemzeti nyelvünk ápolásában és terjesztésében kitünő sikerrel működik.

A fent nevezett tanító, körünkből lett elmenetele alkalmából a jelenben működő Lucsánszky László tanítónak 34 rendes iskolát gyakorolt növendéket hagyott gondozása alá, és a bekövetkezett évi zárvizsga alkalmára 21 lét számra apadt le, majd az 1884/5 évben már 17 számra kevesedett; És mind ezen iskolai tengődésnek a koronája az, hogy a mózes vallású szülék levén az állami iskolából gyermekeiket, zsidó tanítót fogadtak fel gyermekeik tanítójául az állami iskola nagy dicsőségére!

Látja édes Réthy Ferencz, — kit különben ily néven Kazsuban senki sem ismer, sem mint bérlőt, sem mint községi képv. test. tagot — meggyőződhetett a valódi igazságot feltüntető fentebbi sorokból, hogy a kazsui állami iskolának mikor volt szellemileg fénykora.

Kazsui, 1886. július 18.

Dudás Lajos,

ref. lelkész,
mint volt áll. n. iskolai gondnok.

Meghívó.

A zemplén-megyei orvos- gyógyszerész- egyesület t. cz. tagjait van szerencsénk a f. évi július hó 29-én délután 3 órakor S.-a.-Ujhelyben a megyeházán, az árvaszéki tanácssteremben tartandó rendes közgyűlésre meghívni.

Tárgyai:

1. Az április hó 28-ikára egybehívott, de közbejött akadályok miatt elmaradt közgyűlésre hirdetett tárgyak.

2. Dr. Kovács József mint vendég bemutatására a fertőző kérok oktanára vonatkozó mikroszkópi készítményt.

S.-a.-Ujhely, 1886. július 16.

Dr. Weiszberg Zsigmond,
egyesületi titkár.

Dr. Chyzer Kornél,
egyesületi elnök.

Meghívó.

A magyar veres-kereszt-egylet s.-a.-ujhelyi fiókjának t. cz. választmányja tagjait van szerencsém folyó hó 28-ikán délután 4 órakor a megyeház kistermében tartandó ülésre meghívni. Tárgya: a központi igazgatóság a közelgő cholera tárgyában hozzánk intézett felhívásának tárgyalása.

S.-a.-Ujhely, 1886. jul. 22.

Chyzer Kornél,
fiókegyleti elnök.

Különfélék.

(Főt. Kun Bertalan) ev. ref. szuperintendens egyházlátogató körutjából tegnap érkezett vissza városunkba s Fejes István lelkész vendégszerető házában szállott meg.

(Halálozások.) Horváth Pál megyei kórházi gondnok, társas életünk egyik tiszteletre méltó alakja, volt 48-49-iki honvéd kapitány, folyó hó 19-én hosszabb szendvedés után elhalálozott. Temetése a mult szerdán a városi értelmiség s még életben lévő régi bajtársai tömeges részvétel mellett ment végbe. A koporsó fölött Fejes István ref. lelkész mélyen megható gyászbeszédet tartott; a sirnál pedig az elhunyt egyik volt bajtársa: Bajusz József mondott meleghangú „Istenhozzád“ ot. Ugyancsak tegnap mult egy hete temették el Nagy-Mihályban Bakajza Andor ügyvédet, kit szerető fiatal neje és kiskoru gyermekei köréből élte delén ragadott ki a kérlelhetlen halál. Legyen könnyű a föld poraiknak!

(Nyári mulatságok.) Folyó hó 17-én több helybeli fiatal emberekből alakult rendezőség zártkörű mulatságot szándékozott tartani a „Torzsáson“, a melynek, hogy sikerüljön, már semmi sem állott utjában; közbeszóltott azonban az idő, s bár egy 1-2 óra tájt délután kiderült s a részvényesek arca is kividult, bizony 3-4 óra között olyan zápor kerekedett hogy a kimenetelre mégcsak gondolni sem lehetett többé. Dehát a zápor elmoshatja a jókedvet künn, de nem ám bent. A multság színhelye estve a „Magyar király“ tánc-termébe tétetett át, hol kedélyes vacsorázás után, táncz és zene, szóval a legvidámabb hangulat mellett a multság a hajnali órákig tartott. Másnap aztán a „Tüzlő-egylet“ tartotta nyári multságát a „Torzsáson“, mely miután az idő egész nap kedvezett kitünően sikerült s estve még folytatását lelta a Diánában. Künn is bent is egyaránt széles volt a jókedv, künn mindenféle terített asztalok, melyek csak úgy görnyedeztek az izletes étkekkel megrakott tálak s telt palackok alatt. A kirándulást megelőzőleg délelőtti 10 órakor a tüzlőtök Dókus Gyula főparancsnok vezénylete mellett katonás léptekkel vonultak az őrtanyáról a színházba, hol az országos tüzlőtök szövetség elnöksége által küldött érdemejeleket Dókus Gyula főparancsnok a tíz évi szolgálati időt kitöltött tagok keblére tűzte. Ezután az egylet elnöke Bydeskuthy Sándor lakására mentek testületileg. Az ünnepélyes tény lefolyása alatt az egylet elnöke: Bydeskuthy Sándor, Dókus Gyula főparancsnok és a város főbírája: Ujfalussy Endre szónokoltak.

(Ad vocem „Iskolai adó.“) A „Zemplén“ 29. számában „Iskolai adó“ cím alatt „Beküldetett“ közleményre, melyben ezen adó törvénytelen és zaklató beszédesi eljárás ellen emeltetik panasz s ennek megszüntetése tekintetéből a városházánál lévő a törvény elolvasására figyelmeztetnek, kénytelenek vagyunk válaszolni. Az iskolai adót — törvény szerint — az illető felekezeti iskolaszékek vetik ki és saját pénztárnokaik által szedetik be — ha ily módon a kivetett adók be nem folynak, a hátrálékos kimutatás melléklése mellett azok behajtása iránt a közigazgatási hatóság kerestetik meg, ez a végrehajtást elrendeli, s foganatosításával az előljárást bizza meg. Igaz, hogy a hátrálékos kimutatások rendszerint hibásak, azok szerint kifizetett adók is hátrálék szerint vannak kitüntetve, s ez okból az adóköteles felek zaklatásnak vannak kitéve, de ez nem az előljárást, nem a végrehajtással megbízott v. tanács, hanem az illető felekezeti iskolaszéki pénztárnok hibája. Eleget szenved e miatt méltatlanul a végrehajtó adótanácsos az eljárást nem ismerő adó köteles felektől kárót s vele a városházánál levőket ártatlanul a közvélemény előtt meghurcolni.

(A toronyórát) illetőleg a városi képviselő-testület f. évi 148. sz. határozatához képest az előljárást részéről pályázati hirdetmény bocsátott ki, melyben a helybeli órák felhívának, f. július hó 26-ik napjáig zárt ajánlataik benyújtására a tekintetben: mily évi díj mellett lesznek hajlandók a toronyórát kijavítani, kitisztítani, felhuzni és jóllárást jótállást vállalni.

(A gyermekek közt) — mint értesülve vagyunk — a nagy himlő kezd uralkodni s már egy pár áldozatául is esett. Az időjárást az egészségre kedvezőnek egyáltalán nem mondhatjuk, a mostani időszak valóságos járványok időszaka: azért is az óvatosságot az életrend-szerben és szigorú elővigyázatot minden oly

irányban, a honnan az egészségre csak veszély háramolhatnék, nem tudjuk eléggé ajánlani.

(A közönség) megnyugtatóra és figyelmébe. A Felső-Zsolyomkán június hóban 2, július hóban 3 hólyagos himlő eset végződött halállal, miután ezeken kívül még 4 hólyagos himlő eset jelentetett be, figyelmeztetem a szüléket, gyámokat ismét, hogy a beoltást el ne mulasszák, annál is inkább, mert az öt himlős gyermek közül, kik elhaltak, egy sem volt beoltva; továbbá új himlős megbetegedési eseteket azonnal bejelenteni szigorú kötelességüknek tartásuk, hogy a kellő óvintézkedések megtéessenek.

(Fertőtlenítés.) Hogy az általános fertőtlenítés megközelítőleg tökéletesen végrehajtsák, a városi kapitányi hivatal elrendelte, hogy a városi desinfector (fertőtlenítő) egy rendőrrel minden nyilvános köztér és árúhelyet minden héten kétszer: kedden és pénteken a Pollacsek-féle fertőtlenítő carbolsavas folyadékkal — a város költségére — minden szerdán pedig a nyilvános és közhelyek ugymint iskolák, vendéglők, korcsmák, ápokdák és kávéházakban lévő emésztő-, szemét és trágyagödöröket pedig carbolsavas mészporral a tulajdonosok költségére fertőtlenítse. A közönség tájékoztatására és netaláni visszaélések meggátolására tudomásul adatik, hogy egy árnyékszék-, szemét- vagy trágyagödörbe $\frac{1}{2}$ kilo fertőtlenítő szer egyelőre hetenként egyszer elégséges. A közhelyek tulajdonosai még egyszerűen olcsóbban jutnak a fertőtlenítő szerekekhez (1 kilo 40 kr., míg bolti ára 48 kr.) más részt fellesznek metve a pontos fertőtlenítés gondjaitól. Dr. Sebeők.

(Olchváry Béla) hangversenyei iránt városzerte s az egész vidéken rendkívül nagy az érdeklődés, azért is figyelmeltünk mindenkit, ki az élvezetes estélyeken részt akar venni, hogy jegyről idejekorán gondoskodjék. A vidéki közönség kedveért ujjal följegyezzük, hogy az első hangverseny július 31-én, a második aug: 1-én lesz. A szinpaddal szemközti páholyok ára: 5 frt, az oldal páholyok 4 frt, körszék 1 frt 20, I-ső rendű zártzék 1 frt, II-od rendű zártzék 80 kr., erkélyszék 80 kr. Az alsó páholyok időközben kassziroztatván, ezek is székekkel lesznek pótolva. A műsorozat az előadás estéjén a pénztárnál lesz kapható.

(Apáczák iskolája.) A leányoktatás és nevelés terén annyi kitűnő sikerrel és áldásdus eredménnyel működő apáczák iskolája — hogy mi kívánni valót se hagyjon fenn — a jövő tanévtől a ruhaszabászatot és varrást is működési körébe veendő fel. Ezen intézkedés újabb bizonyosságot tesz arról, hogy a helybeli zárdaiskola a nőnevelést jól és helyesen fogja fel: mert míg egy részről az értelem és szív kiképzését munkálja, addig más részről a gyakorlati irányról sem feledkezik meg. És mindez a kitűnő műveltségű és nemes szívű zárdafőnöknő és az ő vezetése mellett működő derék tisztelendő nővér ek érdeme.

(Köztisztaság.) Igen helyes a városi kapitányi hivatalnak azon intézkedése, hogy az általános fertőtlenítést a városi fertőtlenítővel végzi, de ez a tökéletes fertőtlenítésnek csak egyik része, hiába fognak fertőtleníteni hónapokig, ha a piszok, szemét mindig ottan marad, segítsünk a bajon másféleképen is, rendelje el a városi hatóság, hogy a város egész területén lévő házakból és azok udvaraiból a szemét és trágya minden héten kifuvároztassák, még pedig vállalkozó által a tulajdonos költségére. Kassa város főkapitányi hivatala a köztisztaság és általános fertőtlenítés tökéletes keresztül vitelére akként intézkedett, hogy egy vállalkozónak fogatai minden másodnap minden háznál a meggyült szemét és trágya piszkot elhordják, és pedig a kifuvározás biztos eszközzése végett a vállalkozónak minden fogatát egy rendőr kíséri, minden szemét kifuvározásért a vállalkozó részére a ház tulajdonos, minden külön lakás után havonta 10 krt; a trágya kihordásért pedig minden darab marha után havonta 30 krt tartozik fizetni. Magától értedődik, hogy mindazok kik a trágya és szemét kihordását saját magok fogataikkal eszközlik, ezen díjfizetésre nem köteleztetnek.

(Vizbefült.) Csütörtökön a „Barátszeresi” malomnál egy öt-hat éves fiúgyermek a Ronyvába fult, — egy másikat, ki szintén a vízbe esett, az ottani molnárnak sikerült kimenteni.

(Merkel amerikai czirkusza) tegnap érkezett városunkba s két előadást fog tartani. A néző helyiség a vasut melletti téren van felállítva s a nagy közönség bámulva nézte a czirkusznak alig néhány óra alatt történt felállítását. Hogy e sok és nagy készletekkel rendelkező vállalat minő belső értékkel bír, arról tájékozást még nem nyújthatunk olvasóinknak s ahelyett, hogy érdeklében ütnénk a reklám dobját, egyszerűen utaljuk a közönséget az alábbi bizonyítványra, melyet Debreczen város rendőrkapitánya állított ki s amely szó szerint következő: „Bizonyítvány. Alólírott Merkel Károly lovarda-tulajdonos és igazgató megkeresése folytán bizonyítja, hogy nevezett Debreczenben négy előadásra engedélyt nyervén, ezen előadásokat f. évi július hó 15., 16., 17. és 18. napjain a műértő közönség teljes megalégedésére megtartotta. Nevezett igazgató-tulajdonos lovarda-

helyisége terjedelem, élet és tűzbiztonság, kényelem, világítás tekintetében mi kívánni valót sem hagy fenn; az előadások változatos vonzó programmal bírnak, s az egyes mutatványok az előadó művészek által valóban művésziileg, a legnagyobb precizitással hajtátnak végre; a lovak s egyéb állatok bámulatra ragadják a szemlélőt; a czirkusz-felszerelés díszes; szóval Merkel Károly igazgató-tulajdonos hangzatos programját a közönséggel szemben minden pontjában beváltotta. Debreczen, 1886. július 18. Boczkó Sámuel városi rendőr-főkapitány és tüzoltó-főparancsnok.”

(Nyári mulatság.) Tolcsváról írják nekünk: A tolcsvai önkéntes tüzoltó egylet a mult napokban tartotta meg a szokásos nyári mulatságát, mely 50 frt készpénzt jövedelmezett a derék egyletnek. A kedélyes mulatságnak csak a kora reggel vetette végét. A jelenlét hölgyek közül a következőket jegyezhetjük fel: Balogh Gézané, országgyűlési képviselő neje (N.-Mihály) Adriányi Kálmáné, Ecsedi Béláné, Stépán Gézané, Szlávi Alajosné, Rozmanicz Szaniszlóné, id. Frits Józsefné, Világhi Károlyné, Buza Józsefné, Guttman Ignáczné, Eder Mátyásné, Hajduczki Józsefné, Madár Istvánné, Frisser Nándorné, Vinogroszki Jánosné, Kárpáthi Péterné (Zsady.) Kása Mihályné, Sallai Sándorné, Drásek Lipótné (Erdő.-Horváti.) Kovács Jánosné (Vámos-ujfalu.) Balogh Mariska (Nagy.-Mihály) Kovács Piros és Tini (V.-Ujfalu) Madarassi Anna, Körtvélyesi Etelka, Stépán Iréne, Szlávi Etelka, Buchvald Stéfánin, Lipták Vilma. stb. Felül fizetők: Adriányi Kálmán főparancsnok, Ecsedi Béla alparancsnok, Sztankai Béla, Kása Mihály Drávek Lipót, Stépán Gézané, Janik László, Buchvald Stéfánin, Dr. Adonyi Gyula, Várnai Armin, id. Frits József, Balogh Géza, Mezössi Béla, Nagy Barnabás, Boronkai László, Pelegrüni Antonis, Szlávi Alajos, Buza József, Fejes Béla, Balácsi Tamás, Séffer József, Dr. Tóth Elek, Mitrovics Elek, Kárpáthi Péter.

(Tokaji levelezők) írja: A tokaji ev. ref. egyháztanács saját orgonistája fizetésének alapítókéje gyarapítására a város melletti „Bakony” nevű kis erdőben folyó hó 20 án minden tekintetben sikerült nyári táncmulatságot rendezett. Ezen jótékony célú mulatságon alsó Zemplén, Szabolcs megye és Tokaj város intelligenciája adtak egymásnak találkat s részt vett abban a kerület derék országgyűlési képviselője: Zalay István ur is. A mulatságnak a legszebb idő kedvezett. Míg a társaság hígadtabb kedélyű tagjai a fák alatt terített asztalok mellett tették perceké a kellemesen eltöltött órákat, addig a fiatalság jókedvtől kipirult arczaal adta át magát a Terpsichore által nyújtott élvezetnek, a mihez Hamza Náci zeneke a józü talpalá valóval jelentékenyen hozzájárult. A nagy fáradsággal, izléssel és csinnal elkészített táncszínpad villiként tánczolván el-elshuanó szépeket (menyecskéket, leányokat) még a kis erdő fái is gyönyörűséggel szemlélték. Ott voltak: mélt. Kazay Józsefné (Budapest), nagys. Helley Jánosné (Fasnád), Dr. Fried Lajosné, Kálmán Lajosné, Paulay Gáborné, Román Jánosné, Timkó Miklósné, Veszter Istvánné (Debreczen), Velbavszky Alajosné (Tálya) urhölgyek, továbbá Konstantin Matild (B.-Kisfalud), Azary Róza és Irma, Fazola Aranka, Franko Irma, Horkay Ilonka, Kardos Ilonka és Gizella, Kükemezey Anna (Székesfehérvár), Tahovics Margit (Csobaj), Teörzsök Margit, Zákó Emma és Jolánka kisasszonyok stb. A négyeseket mintegy 20—24 pár tánczolta. A mulatság közel 300 frt tiszta jövedelmet hozott a jótékony célra. A siker föltétlenül Paulay Gábor egyh. gondnok és Isépy Elek rend. bizottsági elnöknek köszönhető, kik tőlük telhető igyekezettel buzgólkodtak azon, hogy e mulatságot mindenkire nézve kellemessé, a jótékony célra pedig pedig minél hasznosabbá tegyék. (R. E.)

(Elveszett.) Az elmúlt héten Sárospatakról S.-a.-Ujhelyig egy kisebb csomag hivatalos iromány elveszett. Az okmányok netaláni megtalálójá Vass Imre sárospataki ügyvédnél vagy e lapok szerkesztőségében jelentkezzék, hol a kérdéses iratok értékének megfelelő jutalomban fog részesülni.

(Egy forintos nyelv.) Egy bodrog-szerdahelyi atyafi a mult vasárnapon azon szomorú panasszal állított be, s i segéd lelkészhez hogy hitves társának a nyelve oly hosszú, miszerint ha hétfőn reggel megered, egész vasárnap estig süntelenül elpereg. Kéri tehát a szent atyust, hogy egy forintért imádkoznék Istenéhez, könyörülne a felesége nyelvén, hogy az rövidebbre szabatlék.

GSARNOK.

A rank-herleini fürdő.

Rank-Herlein Abaujmegeyében, az eperjes-tokaji trachyt hegyek nyugati oldalán, szép tölgyerdők közepette Kassától $2\frac{1}{2}$, Gálszécstől 4 órányi távolságra fekszik.

Legnagyobb nevezetessége a nem csak Europa, de világhírű artézi forrása, a természet e

szép csodája, melynek párja csakis egyedül az izlandi geizereknél található, s melynek nyolcz óránként ismétlődő kitoró szokése oly szép és fenéges, minőnél szebb látványt a legelénkebb képzőművészet sem bír festeni, s a törzsvastagságu hatalmas vizoszlop, melyet számtalan gázhólyagcsa hófehér habba zúz szét és mely a legbizarrabb alakokban zuhan le, oly maradandó emléket vés emlékünkbe, melyet nem egyhamar feledünk el.

A vizugár tartama mindenkoron körülbelül hét-nyolcz perc, magassága 18-tól 19 méterig áll.

A fürdő máskülönbén a csodaforráson kívül is igen jó hírnévnek örvend; égvényes, konyhasós, vasas savanyuvizes forrásai, u. m.: az erdei forrás, Valéria-forrás és Rezső-forrás kitűnő sikerrel használtatnak.

Vérhiány, sápkór, gyomor és hörghurutoknál a fürdő köszvény, rheumatikus bajoknál igen ajánlatik.

A fürdő berendezése kifogástalan; szép márvány és más kádakkal, zuhanyal és minden megkivántató kényelemmel berendezve.

A fürdő épületei a források körülötte területen azok dombjain szórványosan épülvök, száraz, egészséges egy-két szobából álló lakosztályok, melyek igen kényelmesen, a kor kívánalmaihoz mérten vannak berendezve, hozzá a legmérsékeltőbb árak felszámítása mellett.

Továbbá van egy szép és nagy táncsterme, elegendő mellékhelyiségekkel, zongora, tekeasztal és sok ujság-lapokkal az olvasó közönség részére, nemkülönbén élelmezése kitűnő, az állandó és igen jó zenekarával együtt.

A közvetlen a fürdőhelyiség felett lévő őserdő jól gondozott és minden irányban szép tekervényes utakkal általszelt sétáló helyeket nyújt a közönségnek, mint a fenyves erdőcske, valamint sok szép kirándulási hellyel rendelkezik; mint például a fürdőhelytől éjszakra eső meredek sziklahegyek, a tengerszem és a világhírű vörösvágási opálbánya.

A közlekedés a legjutányosabb áron és nagyon könnyen eszközölhető, részint a hetenként négyszer közlekedő társaskocsi, valamint a sok Kassán rendelkezésre kinálkozó bérkocsik folytán.

Bent a fürdőben van egy igen kitűnő fürdőorvos állandó székhelye, valamint a postahivatal is.

Bezárólag Rank-Herlein azon nevezetes világhírű gyógyforrások egyike, a mely sok az ország területén lévő és a modern világ által felkarolt és csaknem a tökéletesség magaslatára erőszakolt kisebb gyógyerejű fürdőkhez igen sok tekintetben nem is hasonlítható.

Mit bebizonyított azon körülmény is, hogy látogatói, kik már alig szabadulhattak meg a kérelhetlen halál kiméletlen vaskeze alól, Rank-Herleinban keresve menedéket, egy pár heti időzés után a legvirágzóbb egészségnek örvendve távozhattak.

Mindezek folytán az általános épülni kívánó közönség érdekében nagyon kívánatos, hogy ezen kitűnő fürdőt, a mely sohasem versenyezett a jó hírnév terjesztése terén, más divó és onelbizott fürdők reklámas szokásaival, de mindenkoron önbecsére támaszkodva szerénykedett, hogy a meggyőződést szerezni óhajtó mélyen tisztelt közönség mindinkább látogassa,

Egy fürdőkedvelő.

HIVATALOS RÉSZ.

1428. sz. Zemplénmegye kir. tanfelügyelőjétől.

T. cz. iskolai előjáróknak, tanítóknak és szülőknak.

A nagymélt. vallás és közokt. miniszterium f. évi jul. hó 5-én 23416. sz. a. kelt rendelete alapján a Pósa Lajos által irt „Gyermekversek” című művet mint gyermekolvasmányt az iskolai könyvtárak számára és jutalomkönyvül leendő megszerzésre ajánlom.

S.-a.-Ujhely, 1886. július 20-án.

Nemes Lajos,
kir. tan. s tanfelügyelő.

9358. számhoz.

1886.

Az 1876-iki XIV. t. cz. 164-ik §-ának értelmében alakult Zemplénmegyei járványbizottságnak az 1884-iki 44,382. sz. belügyministeri utasítás alapján kiadott

rendelete

Zemplénmegye szolgabiráihoz, egészségügyi és községi közegeihez a Fiumében fellépett cholera elleni óv- és gyógyintézkedések tárgyában.

A nmgu m. kir. belügyminiszter f. évi július 3-ikán 37584. sz. a. kiadott intézményének értelmében, s az ennek folytán a megye helyettes alispánja által július 13-ikán 8818. sz. a. kiadott rendelet kiegészítéséül meghagyatik:

1. Miután a cholera járvány hazánk terü-

letén Fiumében fellépett, a községi járványbizottságok az említett utasítás 13. §-a értelmében a szolgabírák által minden községben azonnal megalakítandók.

S a mennyiben megyénk egyes vidékein több községben hiányzik az ehhez kellő értelmiség, a községi járványbizottságokon kívül az orvosi körökben a körorvos székhelyén még külön köri járványbizottságok alakítandók az illető kör területén lakó lelkészekből, tanítókból, községi előjárósági tagokból, esetleg az ügyet szívükön viselő más egyénekből és a körorvosból, kik hivatalosan lesznek megálapodásaiuk saját községükben érvényt szerzők. Hol a körorvosi állomás üresedett, ott a körorvost a járásorvos helyettesítendő.

Ezen köri járványbizottságok területe egyúttal a belügyministeri utasítás 21-ik §-a értelmében alakított járványkerületet képezend, melybe a kerületi járványbiztosokat a f. hó 29-ikére összehívott megyei bizottsági rendkívüli közgyűlés fogja kijelölni s hol körorvos hiányában a gyógykezelésről járványorvosok alkalmazása által gondoskodni a megyei hatóság feladata leendő.

2. A tisztátalanság minden járványos betegségnek előmozdítója lévén, különös gond fordítandó az utcák és lakházak tisztántartására; amiért is oly városokban, ahol bérkocsisok vagy szekerek a közönség rendelkezésére az utcán állani szoktak, azok szigorú büntetés terhe alatt kötelezendők álló helyeikről a szemetet — mely folyton a légfertőzésére nyújt alkalmat — minden este eltakarítani. Rendes álló helyeik pedig a községi előjáróság által naponként fertőztelenítendők.

Hasonló szigorú büntetés rovandó azon háztulajdonosokra, kik a házaikban talált tisztátalanságot hatósági figyelmeztetés után 24 óra alatt el nem hártják.

3. A vásárrendőrség szorosan fogantatosítandó; s az éretlen gyümölcs, romlott halak, állott hus és egyéb egészségellenes élelmi szerek árulása hatályosan megakadályozandó.

Különös gond fordítandó a vágóhidakra és mészárszékekre; miért is azok szigorú ellenőrzése elrendeltek s meghagyatik hogy az állatok levágása könnyebb ellenőrizhetőség okáért csakis nappal, és pedig korán reggel eszközöndő s a hus lemosása nemmint az több helyütt történni szokott a községeken átfolyó szennyezett patakok vizével, de tiszta, lehetőleg kútvizvel eszközöndő. Oly községekben, hol rendszeres husvizsgálat nincs, a marhák levágása az előjáróság által elrendelt 3 egyén ellenőrzése mellett eszközöndő, hogy ily módon becsempészett husnak árulása megakadályoztathassék.

4. Városokban a nyilvános helyeken, hol számos egyén, jelesül utasok fordulnak meg, mint szállodák, vendéglők, korcsmák, vaspálya-udvarok, melyekben sok, a levegőt, talajt és ivóvizet fertőző anyag halmozódik össze, a tisztántartás és desinfectió, mely nyárban különben is egyéb fertőző és ragályos betegségek megakadályozására nagyon megkívántatik, szigorúan és kellően fogantatosítassék.

Ennek keresztülvitelére és ellenőrzésére a következők rendeltetnek:

Ezen rendelet vétele után azonnal, de legkésőbb 48 órával, hívja fel a szolgabíró járása székhelyének és nagyobb községeinek előjáróságait, hogy e célra t. i. a tisztántartás és fertőztelenítés keresztülvitelére egy előjárósági tagot jelöljenek és nevezzenek meg, aki a községi s illetve a körorvossal minden nyilvános helyet és épületet bejár, megvizsgál, s a fertőztelenítést személyesen az épület tulajdonosa vagy bérlője által beszerzendő vagy megfizetendő szerekkel jelenlétében egy e célra beoktatandó desinfectorttal felelősség terhe alatt fogantatosítja; s úgy erről, valamint az esetleg talált ilyféle rendellenességről jegyzőkönyvet vesz fel, megjelölve abban a megtett intézkedést u.

m. hogyan, mily szerrel, s annak mily mennyiségével teljesítette a desinfectiót; s mindezekről jelentését kéthetenként és pedig minden hó 1-ső és 15-ik napján előjárósága útján az eredeti jegyzőkönyvek kíséretében t. szolgabíró urhoz terjesztendő be.

Ott, hol a körorvos nem maga tagja a fertőztelenítést és egyéb intézkedéseket fogantatosító bizottságnak, ott annak ellenőrzése az ő természetszerű hivatása és kötelessége.

A szolgabíró feladata és kötelessége leendő körutja alkalmával a járásorvossal egyúttal személyes meggyőződést szerezni az intézkedések mimódoni fogantatosításáról és a jelentésekben foglaltakról; s annak kitüntetésével, hogy az ellenőrzési szemlét hol és mikor teljesítették, jelentését szintén kéthetenként, és pedig minden hó 3. és 18. napján a községi közegek jelentéseinek és jegyzőkönyveinek eredetiben való melléklésével az alispánnak mutatja be.

Kivételt a fertőztelenítés tekintetében csak a vasuti helyiségek képeznek, ahol azt a vasuti személyzet az igazgatóságok utasításai szerint teljesíti.

Fertőztelenítésre használandó: magánházaknál az árnyékszékekbe, a lakók száma szerint $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ kiló kén-savas vas 3—4 liter vízben feloldva, beöntendő 2-szer hetenként; az árnyékszékek és folyósók ablakaiba kis tányérekön naponta 2 kanálnyi Chlor-mész teendő, kevés vízzel megnedvesítve; nedves padlók és falak, különösen az árnyékszékek felső és alsó falai hetenként 2-szer Carbolsavas mésszel behintendők $1\frac{1}{4}$ — $1\frac{1}{2}$ kilo hetenként. *Vizeldék* a fentjelzett vasoldattal naponta leöntendők.

Vendéglők, sörházak, szállodáknál a fent előirt eljárás naponta eszközöndő. *Carbolsavas mésszel* helyett nyers Carbolsav is használható; $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ kilo mennyiség 2 annyi vízzel keverve s az árnyékszékek falaira szétlocsolva.

A fertőztelenítés alkalmazására nézve czélszerű lesz, ha a fertőztelenítésre szükséges anyagokat az egyes községekkel nagyobb mennyiségben szerezteti be, s az alkalmazott anyagok árát az egyes háztulajdonosok vagy bérlőkkel téríteti meg, kiknél a fertőztelenítés eszközöltetik.

A fertőztelenítő szerek beszerzési forrásait illetőleg figyelmeztetnek a szolgabírák az 1884. szeptember 25. 49255. számú belügyministeri rendeletre, mely a megye alispánjától 1884. október 3. 12551. sz. a. adattott ki.

5. Miután tapasztalatok bizonyítják, hogy a rosz ivóvíz, mely különben is káros az egészségre, járványok esetén egyik főokozója a járványra való hajlamnak; s kimutatható, hogy egyes szerves anyagokkal fertőzött kutak vizét élvező közönség, mely a legkülönbözőbb viszonyok közt él, néha egyszerűen támadtatik meg a járvány által; különös gondot fordítson és fordítsa a szolgabíró a kutakra, s kivált a városok s ezekben a vendéglők kutjaira s egyéb közkutakra, hogy azok környéke tisztán tartassék; s a körülöttük rendszerint található pocsolások rothadt vizének beszívargása által ne fertőztessék.

Ha egyes ily nyilvános kut környékét olyannak találják, hogy feltehető, miszerint vize a peczegődörnek, vagy trágyának közelségénél fogva fertőzött, azt tiltsa be.

A rosz, különösen folyó ivóvíz megjavítására, illetve megtisztítására szolgáljon utasításul az 1884. július 11. 40182. számú belügyministeri, az alispántól 1884. július 17. 9478. sz. a. kiadott rendelet, mely szerint annak legczélszerűbb és egyszerűsége leggyegettebb módja az, ha a folyó- vagy kút viz egyszerű szűrőkön át bocsátatik; e célból használhatók tiszta hordók vagy egyéb nagyobb edények, melyekben a kavics és homokrétegek váltakoznak; mely készülék bárhol nehézség nélkül és olcsón előállítható.

Hasonlag használhatók jó szerkezetű nagyobb szén-szűrők is, melyek összeállítására az orvosok az utasítást megadandják.

A 4. szám alatt teljesített vizsgálatok alkalmával a vendéglők kutjai is figyelemre méltatandók, s a jelentésekbe felveendő, hogy a vizsgált vendéglő kutja mily állapotban van?

6. Valamennyi nagyobb községben, ahol keresztülvihető, de a járások székhelyén mindenestre, ki legyen jelölve oly megfelelő épület, mely szükség esetén kolerában szenvedő hajléknélküliek elhelyezésére szolgáljon.

Az ily célra kijelölt épületeket a szolgabírák az augusztus 3-ikán beterjesztendő jelentésben az épületnek a járásorvos által készített leírásával jelöljék meg.

7. Azon eshetőségre, ha a járvány megyénket is meglátogatná, intézkedés szükségé forog fenn, hogy legalább városokban a temetőben hullaházak legyenek, amelyekbe oly házakból, ahol a hulla a többi lakosok életének veszélyeztetése nélkül nem hagyható, azonnal elszállítható legyen.

S ezért utasítatik a szolgabíró, figyelmeztesse erre a községeket, s ahol felekezeti temetők vannak, a felekezeteket, hogy ilyeneknek legalább deszkából való felállítatásáról jó előre gondoskodjanak.

8. Járvány esetén a betegek kellő és értelmes ápolása a gyógyintézkedések egyik főfeladata lévén, utasítatik a községi előjárók, hogy azonnal vegyék számba azon egyéneket, kik cholera betegek ápolására bizonyos meghatározott díjért akár kórházban akár magán lakásokban vállalkoznak, s azok kimutatását a szolgabírák útján e hó végéig az alispánnak mutassák be, hogy oktatásuk iránt intézkedni lehessen.

(Vége köv.)

9145. sz.

Zemplénmegye alispánjától.

A vontató utak és a szabad kikötés tárgyában m. kir. közmunka közlekedésügyi miniszteri szabályrendelet az érdekelt községekkel a hivatalos lap ntján, tudomás és kellő alkalmazkodás végett kiadatik.

S. a. Ujhely 1886. július 17.

Alispán h. *Viczmányi Ödön*,
főjegyző.

39507.

Közm. és közlekedésügyi miniszter.

Rendelet a vontató utak és a szabad kikötés tárgyában.

1. §. A vízjogi törvény 66. §-a alapján a vontató utak szélessége a Duna folyam, valamint a Tisza, Dráva, Száva, Kőrös, Maros és Kulpa folyók hajózható szakaszai mentén 10 méterben, a többi hajózható és tutajozható folyók mentén 6 méterben állapítatik meg.

2. §. Hol a vontató ut szolgálma a vízjogi törvény életbelépte, azaz 1886. évi január 1-je előtt fennállott, ezen szolgálom további gyakorlásáért jövőre sem követelhető kártalanítás; a szolgálom terhe azonban súlyosabb jövőre sem lehet, mint 1886. évi január 1-je előtt volt, tehát a parti birtokos nem kényszeríthető arra, hogy a meglévő vontató utat, a mennyiben az a közmunka és közlekedésügyi miniszter által 1869. évi április hó 21-én 2362. sz. a. kiadott ideiglenes folyó-, csatorna- és tó-hajózási rendszabályok 25. §-ában előirt szélességnek megfelel, a jelen szabályrendelet szerinti mértékre kártalanítás nélkül kiszélesítse, de viszont senkinek sincs joga a jelen szabályrendeletben megállapítottnál esetleg szélesebb vontató utat 10, illetőleg 6 méter szélességre keskenyíteni.

3. §. A vontató ut olyképp tartandó szabadon, hogy a vontató ut és a viz közt semmiféle épület és fa ne legyen, vagy más oly munkálat ne létesíttessék, mely által a vontatás lehetlenné tétetnék.

4. §. Mindazon kérdésekben, hogy valamely folyó mentén a vontató ut szolgálma 1886. évi január 1-je előtt fennállott-e vagy ha a vontató ut szélességére és a szolgálom mérvére nézve merülne fel kételyek, a vízjogi törvény 177. §-ában megnevezett hatóság, végső fokban pedig

a közmunka- és közlekedésügyi miniszter határoz.

5. §. Oly esetekben, midőn a vízjogi törvény 67. §-a szerint valamely létező vontató utnak áthelyezése vagy olyan helyen, hol eddig vontató ut még nem létezett, új vontató utnak létesítése szükséges, az áthelyezendő vagy az új vontató utnak a megállapított szélességben való átengedése, valamint a szolgálomért fizetendő kártalanítás tárgyában a vízjogi törvény 157. §-ában megnevezett hatóság, a kártalanítás összege felett pedig esetleg a bírő határoz. (170, 171. §§.)

6. §. Azon folyók mentén, melyeken hajózás vagy tutajozás gyakoroltatik, a hajók és tutajok kikötése céljából minden községben, rendszert annak belterületén a szükséghez képest elég tágas és alkalmas kikötő hely jelölendő ki, hol a hajók és tutajok minden díj fizetése nélkül kiköthessenek.

Ezen helyek a vízjogi törvény 177. §-ában megnevezett hatóságok által az érdekelt községek közreműködésével állapíttatnak meg és mindenki által észrevehető jelekkel jelölendők meg.

7. §. A szabad kikötés céljaira első sorban az illető község tulajdonát képező alkalmas part jelölendő ki, hasonló célokra tehát csak akkor jelölendő ki másnak partja is, ha a községek a kikötésre alkalmas partja egyáltalán nem volna, vagy ha az arra alkalmas part a 6. §-s szerint kívánt kikötő céljaira elégtelen.

8. §. Olyan vízi járművektől, melyek a partot kikötésre nem használják, hanem a mederben horgonyt vetve, vagy a meder lejtőjébe ideiglenesen beütött czövekhez kötve a vizen megállanak, semmiféle díj sem szedhető. Az ilyen megállásért tehát a vízi járművek tulajdonosai fizetés teljesítésére nem kényszeríthetők, kötelesek azonban a hasonló megállások helyére és időtartamára nézve fennálló hajózási és helyi rendőri szabályokhoz alkalmazkodni.

9. §. A hatóságilag kijelölt szabad kikötő helyen kívül, a parti birtokos egedélye nélkül, másutt kikötni nem szabad, kivéve, ha valamely vízi-járművet oly veszély vagy esemény érne, mely az utazásának szabályszerű folytatásában gátolja.

Ez esetben a hajósokra nézve az 1857. évi dunahajózási szerződés 25. §-a irányadó, mely szerint a hajós erről a legközelebbi pénzügyőr-seget vagy helybeli előjáróságot tüstént értesíteni tartozik. Ily esetben vízi jármű tulajdonosa köteles a kikötés, kirakodás vagy a jármű partra vontatása által okozott károkat a parti birtokosnak a vízjogi törvény 66. §-a alapján megtéríteni.

10. §. Ha a 6. §-s szerint szabad kikötésre kijelölt helyen a kikötés kényelmesebb és biztosabb eszközölhetése céljából berendezések tétetnek, mint például daruk, mérlegek, kőpartok vagy más bármiféle építkezések, raktárak és így tovább létesíttetnek, vagy szolgálmányok teljesíttetnek, azon esetben, ha ezen berendezések használatnak, avagy a szolgálmányok igénybe vétetnek, a berendezés költségeinek fedezése céljából vagy a teljesített szolgálmányért bizonyos, előre meghatározandó és hatóságilag jóváhagyandó illetékek szedhetők.

Az ekként szedett illetékek magasabbak nem lehetnek, mint mennyi a berendezések fenntartási költségeire, a befektetett tőke kamatozására és fokozatos törlesztésére vagy a szolgálmány teljesíthetése végett szükséges.

11. §. A berendezések használatáért vagy a szolgálmány igénybevételeért szedendő díjakat minden község képviselő testületi gyűlésben állapítja meg és a megállapított díjgyűzékét 30 napi közzemlére teszi ki, ezen határidő lejártá után pedig jóváhagyás végett, az esetleges fel-szólamlásokkal együtt, a törvényhatósági joggal bíró városok közvetlenül, más községek vagy városok pedig az illetékes törvényhatóság alispánja útján a közmunka- és közlekedésügyi miniszterhez terjesztik fel.

12. §. A szabad kikötő díj nélkül, vagy a kikötői berendezések a 10. §-ban említett díjak lefizetése mellett csak 8 napig használhatók.

13. §. Azon díjak, melyeket a vízi-járművek tulajdonosai azon esetre fizetnek, ha a kikötőt vagy a berendezéseket a 12. §-ban említett határidőn túl is igénybe veszik, a 11. §-ban szabályozott módon állapíttatnak meg.

Ezen díjak fokozatosak is lehetnek a szerint, a mint a vízi jármű hosszabb vagy rövidebb ideig marad a kikötőben.

A helyi szabályzat egyébként, ha a forgalmi viszonyok úgy kívánják, kimondhatja, hogy bizonyos határidőn túl sem hajó, sem tutaj a kikötőben nem maradhat, vagy a berendezéseket nem használhatja.

14. §. A szabad kikötő hely kijelölésével egyidejűleg minden község a jelen szabályrendelet 6. és 7. §-ában szabályozott eljárás szerint gondoskodni tartozik arról is, hogy a vízi járművekről és a vízi járművekre az áruk ki és beszállítása és az utasok ki és beszállítása végett alkalmas hely jelöltessek ki.

15. §. Egyes hajózási vagy tutajozási vállalatok az illető községnél kérhetik, hogy részükre

a szabad kikötő helyen kívül más alkalmas hely a kikötésre és az áruk ki- és berakására, valamint az emberek és állatok ki- és beszállására jelöltessek ki és a községek ezen kérésnek, a mennyiben hasonló célra a szabad kikötő meg-csonkítása nélkül alkalmas hely rendelkezésre áll, a 6. §-ban megnevezett hatóság közbejöttével eleget tenni tartoznak.

Ily esetekben azonban azon hajózási vagy tutajozási vállalat, melynek részére hasonló hely kijelöltetett, a mennyiben az 1881. XLI. t. cz. szerint kisajátításnak van helye, a területet kisajátítás útján megszerezni, ellenkező esetben pedig a tulajdonosnak szolgálom címén kártalanítást adni köteles.

A szolgálom címén fizetendő kártalanítás összege felett egyezség hiányában a vízjogi törvény 157. §-ában megnevezett hatóság, illetőleg a 170. §-eseteiben a bírő határoz.

16. §. Magán kikötésre és az áruk ki- és berakására és így tovább szolgáló hely használatára csak azon vállalat van jogosítva, melynek az kijelöltetett; ezen vállalat azonban hasonló hely kijelölése által nem veszítette el a szabad kikötő használatához való jogát.

17. §. Minden község köteles lehetőleg a szabad kikötő mentén alkalmas helyet oly célból kijelölni, hogy azon a vízi szállításra szánt, vagy a vízi járművekből kirakandó áruk az elszállításhoz ideiglenesen elhelyezhetők legyenek. Ezen helyek használatáért a 11. §-ban szabályozott módon megállapítandó díjak még akkor is szedhetők, ha azok használhatása végett külön berendezések nem tétettek.

18. §. A vízjogi törvény és a jelen szabályrendelet értelmében kihágást követ el és száz forintig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő:

1. a ki a jelen szabályrendelet 2. §-a szerint fennálló, vagy a 3. §-ban kártalanítás mellett kijelölt vontató ut szolgálomának gyakorlásában bárkit is háborgat, vagy azért bárkitől is díjakat szed;

2. a ki a jelen szabályrendelet 6. §-a szerint kijelölt területen a vízi járművek kikötése után bármi néven nevezendő oly díjakat szed, melyek ezen szabályrendelet határozatai által megengedve nincsenek;

3. a ki a 8. §-s szerint a mederben horgonyon vagy a meder lejtőjébe ideiglenesen bevert karokon álló vízi járművektől bárminő czimen díjakat szed;

4. azon jármű tulajdonosa vagy megbízottja, ki a 9. §-ban meghatározott eset beállta vagy a tulajdonosnak engedélye nélkül az e célra hatóságilag kijelölt helyen kívül kiköt.

Kelt Budapesten, 1885. évi deczem. 31.
Báró Kemény.

Nyilttér.

E rovatban közöltékért nem felelős a szerkesztőség.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapesten (Budán).

Idény május 1-től szeptember 30-ig.

A gyógyhely forrásai ajánlhatók: a belek bántalmánál, alhasi és általános vérbőségénél, májbajoknál, aranyérvénél, tulságos elhízásnál, községnél és női bajoknál.

Rendelő orvos dr. BRUCK J. (vigadó-tér 1. sz.)

Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő.

Pontos közlekedések társaskocsikon, reggeli 5 órától kezdve. Állomási hely: Ferencz-József-tér, a régi Lloyd-épület közelében.

10-10

Tulajdonos: Mattoni Henrik.

Szerkesztőségi posta.

Nemo. Semmit sem közlünk, ha nem tudjuk hogy kitől jön. Ez ok miatt kellett kimaradni a különben eleven tollal irt rajznak.

K. I. Bánócz. A tudósítást szombaton délben vettük, akkor amidőn már minden tér le volt foglalva. Általában kérjük t. tudósítóinkat, hogy időhöz kötött közleményeiket mindig csőtörtőkhöz kezünkhöz juttatni sziveskedjenek.

R. L. A beküldött vers elég sikerült, de nem tudjuk, hogy mikor kerülhet sora.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

BORÚTH ELEMÉR.

Főmunkatárs FARKAS BERTALAN.

HIRDETİMÉNYEK.

Kitüntetett:
A gráci 1880. évi orsz. kiállításon elismerést oklevél.
A triestli 1882. évi kiállításon bronz-éremmel.
A bécsi 1883. é nemzetk. gyógyszerész. kiállításon ezüst-éremmel.
A torontál-megyei gazdas. kiállításon 1884-ben ez. éremmel.
A budapesti 1885. évi orsz. kiállításon a nagy éremmel haladás- és versenyképességért.

**A MOHAI
ÁGNESES
FORRÁS**

hazánk egyik legszénsavdúsabb

SAVANYUVIVIZE

Kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmánál alapuló bajaiban. Általában a víz mindazon körökönél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kiz. rólagoz
foraktár **Édeskuty L.** m. kir. udv.
szállítónál
Budapesten.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1885-ik évi elszállítás

palack 1.800,000 palack.

**Sátoralja-Ujhelyen kapható: Behyna testvérek,
Kormos Gyula, Malárcsik György és Szentgyörgyi Vilmos uraknál.**

Arverési hirdetmény.

Polya Sándor pusztai tulajdonosi lakos végrehajtónak... Arverési hirdetmény... 3000 forint...

Az arverés megtartására határidőül 1886. év augusztus 3-ik napjának délelőtti 10 órája...

Arverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának... Kelt Győrben, 1886. május 8-án.

KISS-GYÖRGY kir. aljbíró.

873. sz. p. 886.

Arverési hirdetmény.

Alólt bir. kiküldött az 1881. t. cz. 102. és 103. §-a értelmében... Arverési hirdetmény...

Arra venni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy a... Kelt Győrben, 1886. június 28-án.

Zámory János bir. kiküldött.

Csak 2 napig S.-a.-Ujhelyt.

Ma vasárnap azaz július hó 25-én, a vasút melletti lovaglótéren...

MERKEL K.-féle

nagy amerikai cirksusz, több mint 100 minden nemzetiségű személy... előadást tart.

előadást tart.

Akár szép idő. Ma vasárnap július 25-én 2 előadás, d. u. fél 5 és este 8 órakor... Akár rossz idő.

Délután 3 és 4 óra között diszmenet a városon keresztül.

Helyárok: számozott hely I frt 50 kr. I-só hely I frt. II-ik hely 60 kr. III-ik hely 30 kr.

Gyermekek a délutáni előadásoknál fél árt fizetnek... Tisztelettel

Merkel K. tulajdonos és igazgató.

Bikly Endre, jegyző.

Hammersberg Jenő, elnök.

Kedvezőtlen időben is megtartatik az előadás.

TK. 1859. sz. 1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji járásbíró mint telekkönyvi hatóság... Arverési hirdetményi kivonat...

Arverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának... Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1886. évi június hó 15-ik napján.

Sill Henrik, kir. alj. bír.

1131. sz. kik. 1886.

Arverési hirdetmény.

Alólt bir. kiküldött az 1881. 60. t. cz. 102. és 103. §-a értelmében... Arverési hirdetmény...

Arra venni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy a... Kelt Győrben, 1886. július hó 7-én.

Kelt Győrben, 1886. július hó 7-én.

Zámory János, bir. kiküldött.

5756. szám. 1886. polg.

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Pekáry János a nagyméltóságú kir. igazságügyminiszter urnak 1886-ik évi 2008/I. M. E. szám alatt kelt intézvénye által a tokaji kir. közjegyzői állásra kinevezettvén, hivatalos működését 1886. évi július 16-ik napján megkezdte.

Kelt a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszéknek 1886. évi július hó 20-án tartott üléséből.

Arak:

Malátacuk, zacskó 60, 30 és 15 kr. Malátakivonat 1 üveg 1.12, kisebb 70 kr. — malátalisz 1 frt. Egy malátafüldő 80 és 50 kr. — 2 frton alul nem küldetik semmi.

Főraktár: Kormos Gyula és Szentgyörgyi Vilmosnál Sátoralja-Ujhelyben.

Homonna: Pápay Pál, Kassa: ifj. Novelly Sándor, Záh és Szakmár, Megay Gusztáv, Gallik Géza, Molnár L., Wandrasek K. gyógyszer, Kisvárd: Somogyi testvérek gyógyszer, Balkányi Farkas, Miskolc: dr. Szabó Gyula, Kúrcz János, dr. Rác Péter gyógyszer, Máhr Károly, Munkács: Fraxler F., Gottier L. gyógyszer, Nagy-Mihály: Marmorstein S., Szatmár: Literáty E., Rossin J. gyógyszer, Tokaj: Reiner D. gyógyszer, Liszka-Tolcsa: Frits J. gyógyszer, Ungvár: Krausz Adolf.

Vigyázat a bevasárlásnál! Az orvosok Franciaországban, Anglia, Hollandia, Belgiumban, Amerikában és Európa minden jelentékeny orvosa rendeli gyógyszerárakban, Original-Extractum Malti Johann Hoffi, hogy a beteg és a fellábadó csak a valódi kapja a felgyógyulásához. Mert csak az eredeti Hoff J.-féle malátakivonati egészségi gyármányok 40 év óta váltak be és felgyógyították a betegek százezreit. — Az első valódi érendi Hoff János-féle malátakivonati gyógytápszer jegyein van a védjegy (Hoff János mellképe és Hoff János aláírása a maláta készítmények egyedül felfalálója) egy álló tojásdad alakban. Nem lehet a közönséget eléggé óvni, hogy az eredeti védjegyre ügyeljen.

A valódi Hoff János-féle malátakivonati egészségi sörnek 1 palackja 60 kr., II pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 58 pal. 30 frt, III palackon felül Budapestre bérmentve házba szállítatik, kiló malátacokoládé I. 2 frt 40 kr., 1/4 kiló I frt 30 kr., II 1/2 t frt 60 kr., 1/4 k. 90 kr. II. 1/2 kiló I frt 1/4 60 kr. (Nagyobb vételnél árengedmény.)

— Malátacuk, zacskó 60, 30 és 15 kr. Malátakivonat 1 üveg 1.12, kisebb 70 kr. — malátalisz 1 frt. Egy malátafüldő 80 és 50 kr. — 2 frton alul nem küldetik semmi.

40 évi fennállása óta 64-szer kitüntetve.

ÓVATOSSÁG A VÉTELNÉL!

Az Extractum Malti Johann Hoffi valamennyi gyógyszer-tár, gyógyszerész és nagyobb üzletben kapható. Határozottan csak azt kell kérni, amely az eredeti védjeggyel van ellátva (fennálló ovál a felfaláló Hoff János mellképe és aláírásával).

Az egész földön eltarjadván 27.000 elárnsítási hely!

A koncentrált malátakivonat vételnél határozottan Hoff János-féle kérendő. Gyermekeknek valódi unicum, Gyengésségi állapotok, vérszegénység, idegességnél kiváló helyett Hoff J.-féle maláta kivonat egészségi csokoládét kell kérni.

Minden gyógyszer-tár és nagyobb üzletben egyedül csak a Hoff J.-féle maláta-mellézőkorkákat kell kérni kék papírosban, a köhögés és a légszervi bántalmak alkalmával.

A Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör a legjobb enyhitő és életfentartó szer a tudóvészben szenvedők stb. számára. — Utólráthetetlen! — Felülmulthatlan! női betegségek és a gyermekek görvélőkörjainél.

Köszönetnyilvánítások.

Új! Új! 1886. február. Kérek nekem postai utánv. mellett 25 doboz Hoff J.-féle malátacukorkát kék papírban küldeni, mint az utóbb magam vettem meg és köhögésem ellen igen jó eredm. ért. el. Kirchberg a Weichsel mellett 1886. febr. 24-én.

Az ön malátakivonat mellézőkorkái köhögésem ellen kitűnő hatással voltak. A meggyógyult Berger Ignác kereskedő Kirchbergben, a Weichsel mellett saját szavai.)

Sohasem ittam jobb csokoládét, mint a malátacsokoládé. Volkonski hg. Rómában. Én is tapasztalom az ön kitűnő maláta csokoládójának, koncentrált malátakivonata és malátasörének erősítő hatását.

Nem tudtam aludni az ön malátakivonat egészségi csokoládéja adta vissza álmodat és étvágyamat. Petriya 1886. febr. 3.

Malátakészítményei mellézőkorkái igen jó hatással voltak, azért kérem 5 frtért malátakivonat egészségi sört utólvételre küldeni. Erőhályfalva, 1885. július 29-én.

Múlt hó 18-án személyesen vettem 18 palack malátakivonatsört, hogy régebbi idők óta betegeskedő nőmmel megkísértem, és eddig használtak. Ezért felkérem, sziveskedjék 28 palack Hoff-féle malátakivonati egészségi sört a mai napon utólványozott 16 fíton Igló-Lőcsé vasuti állomásra küldeni. Merény, 1885. július 3-án. Schneider Lajos.

Állapotom annyira javult, hogy már most jó étvágyam van, ezért kérem küldjön még 11 palack malátakivonati egészségi sört utólvételre. — Arpád, 1885. augusztus 6-án.

Hoff János urnak,

nevéről nevezett Hoff János-féle malátakivonat gyógytápszer készítmények feltalálása által cs. kir. tanácsos, koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a legfőbb porosz és németrendek lovagja, Bécs, gyárhelyiség: Gráben, Bräunerstrasse 8. S a m b o r, 1886. márczius 7.

Tekintetes ur! Épp oly szent, mint kedves kötelességemnek tartom ennek a saját szükségletemre hozott Hoff János-féle maláta készítmények kitűnő táp- és gyógyhatásáért legforróbb köszönetemet lejezni ki. Makkos vese bajom ágyba döntött s a leghevesebb körtünetekkel, melynek fulladozás, az alsó végtagok dagadása stb. lépett fel. E veszélyes körtünetek szerencsés elhárítása után, tökéletes étvágytalanság, álmatlanság maradt hátra, minek következtében olyannyira lefogytam, hogy alig voltam képes tagjaimat megmozdítani. Hanem a kitűnő Hoff János-féle maláta kivonat egészségi sör, és a malátakivonat egészségi csokoládé csodákat műveltek, mert azok használata óta étvágyam és álmod, mindinkább megjött, s most már nem győznék látogatóim eléggé csodálkozni jó kinézésem felett, mely azelőtt teljesen sápadt volt, most pedig ismét a rendes jó színben vagyok, s most annyira erősnek érzem már magam, miszerint szentül hiszem, hogy orvosi hivatásomnak nem sekára ismét a régi kedvvel fogok megfelelni. Kérek utólvétel mellett mielőbb egy hasonló küldeményt, s maradtam a legmélyebb tisztelettel. Dr. Reisz, gyakorlóorvos Sambor.

Főraktár: Kormos Gyula és Szentgyörgyi Vilmosnál Sátoralja-Ujhelyben.

Homonna: Pápay Pál, Kassa: ifj. Novelly Sándor, Záh és Szakmár, Megay Gusztáv, Gallik Géza, Molnár L., Wandrasek K. gyógyszer, Kisvárd: Somogyi testvérek gyógyszer, Balkányi Farkas, Miskolc: dr. Szabó Gyula, Kúrcz János, dr. Rác Péter gyógyszer, Máhr Károly, Munkács: Fraxler F., Gottier L. gyógyszer, Nagy-Mihály: Marmorstein S., Szatmár: Literáty E., Rossin J. gyógyszer, Tokaj: Reiner D. gyógyszer, Liszka-Tolcsa: Frits J. gyógyszer, Ungvár: Krausz Adolf.

Vigyázat a bevasárlásnál! Az orvosok Franciaországban, Anglia, Hollandia, Belgiumban, Amerikában és Európa minden jelentékeny orvosa rendeli gyógyszerárakban, Original-Extractum Malti Johann Hoffi, hogy a beteg és a fellábadó csak a valódi kapja a felgyógyulásához. Mert csak az eredeti Hoff J.-féle malátakivonati egészségi gyármányok 40 év óta váltak be és felgyógyították a betegek százezreit. — Az első valódi érendi Hoff János-féle malátakivonati gyógytápszer jegyein van a védjegy (Hoff János mellképe és Hoff János aláírása a maláta készítmények egyedül felfalálója) egy álló tojásdad alakban. Nem lehet a közönséget eléggé óvni, hogy az eredeti védjegyre ügyeljen.

A valódi Hoff János-féle malátakivonati egészségi sörnek 1 palackja 60 kr., II pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 58 pal. 30 frt, III palackon felül Budapestre bérmentve házba szállítatik, kiló malátacokoládé I. 2 frt 40 kr., 1/4 kiló I frt 30 kr., II 1/2 t frt 60 kr., 1/4 k. 90 kr. II. 1/2 kiló I frt 1/4 60 kr. (Nagyobb vételnél árengedmény.)

— Malátacuk, zacskó 60, 30 és 15 kr. Malátakivonat 1 üveg 1.12, kisebb 70 kr. — malátalisz 1 frt. Egy malátafüldő 80 és 50 kr. — 2 frton alul nem küldetik semmi.

TK. 1859. sz. 1886.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji járásbíró mint telekkönyvi hatóság... Arverési hirdetményi kivonat...

Arverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának... Kelt Tokajban, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál, 1886. évi június hó 15-ik napján.

Sill Henrik, kir. alj. bír.

CZIGELKAI

LAJOS ISTVÁN

forrás.

forrás.

Gyógyviz

Borv

elsőrendű, kipróbálva és orvosi tekintélyek részéről a legmelegebben ajánlva.

legdúsabb szik- és szén-sav tartalmu Európa valamennyi ásványvize között.

A forrás kezelősége

CZIGELKAI

12

(Sárosmege.)

Arverési hidetmény.

Pólya Sámuel pusztai tapolenai lakos végrehajtónak Szécsi Andrásné szül. Pólya Zsuzsanna görömböly-pusztai lakos mint Ruzslánszky Mária t. és törv. gyámja végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 300 frt tökétkövetelés és ennek 1871. évi január hó 1-ső napjától járó 6% kamatai 24 frt 52 kr., perbeli, 16 frt 65 kr. végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 10 frt és annak felmerülő költségeinek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján és a 146. § értelmében a szerencsi kir. járásbírósg területén lévő, Gesztely község határában fekvő, a gesztelyi 70. számú tjkvben Ruzslánszky Mária, József és György tulajdonánál felvett 146. 147. hr. számú ház és kertre az 1881. LX. t. cz. 156. §-a értelmében egészen 219 frtra becsült kikiáltási árban, továbbá ugyanazon tjkvben 692. 822. 919. 1192. és 1717. hr. számok alatt Ruzsvánszky Mária, József és György tulajdonánál felvett 1/3 kültelekből Ruzsvánszky Józsefet ellető 1/3 rész birtok illetősége 208 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1886. év augusztus 3-ik napjának délelőtti 10 órája Gesztely község házához tüzetik ki.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 42 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt a szerencsi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság-nál 1886. május 8.

KISS GYÖRGY,
kir. aljbíró.

Arverési hirdetmény.

Alóliirt bir. kiküldött az 1881. t. cz. 102. és 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gálszécsi kir. járásbírósgának 644. 646. illetve 620. 530. 171. 176. 130. s 216. sz. végzése folytán Herskovics Herman zölégi s Belins György gálszécsi lakos javára 400 frt és 600 frt s jár. erejéig Grünwald József és Guttman Ede gálszécsi lakos ellen f. é. febr. 4-én illetve január 25-én le., s Herskovics Herman zölégi a m. számító és pénzváltó bank, a gálszécsi takaré- és hit elpénztár Altschul et Comp. s a pesti hazai első takarékpénztár s egyesület részvénytársaság s a magyar országos bank javára f. é. február 5. 7., ápril 2. 22., május 21-én 400., 240., 298., 400. s 450., 900. és 394 frt, 900 frt s jár. erejéig felül foglalt s Grünwald József 530 frt 80 kr., s Guttman Edénél 604 frt 20 krra becsült ingóságoknak árverési eladatása rendeltetvén el, annak Gálszécsen, végrehajtást szenvedettek házáni eszközzésére folyó évi július hó 28 s esetleg következő napjainak d. e. 9. órája tüzetik ki.

Arra venni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy a említett ingóságok ezen árverésen az 1881. 60. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is s csakis készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogokat vélnék érvényesíthetni, követeléseiket, vagy szóbeli bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóliirtónál adják be.

Kelt Gálszécsen, 1886-ik évi június hó 28-án.

Zámbory János,
bir. kiküldött.

Csak 2 napig S.-a.-Ujhelyt.

Ma vasárnap azaz július hó 25-én, a vasút melletti lovagló-téren

MERKEL K.-féle

nagy amerikai czirkusz, több mint 100 minden nemzetiségű személy. idomított óriási elefántok, tevék. dromedárok, zebuk oroszlanok, lovak stb.-vel

előadást tart.

Akar szép idő. Ma vasárnap július 25-én 2 előadás, d. u. fél 5 és este 8 órakor **Akar rosz idő.**

Délután 3 és 4 óra között diszmenet a városon keresztül.

Helyárak: számozott hely 1 frt 50 kr. I-ső hely 1 frt. II-ik hely 60 kr. III-ik hely 30 kr.

Gyermekek a délutáni előadásoknál fél árt fizetnek. Tisztelettel **Merkel K.** tulajdonos és igazgató.

Kedvezőtlen időben is megtartatik az előadás.

5756. szám.
1886. polg.

Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Pekáry János a nagyméltóságú kir. igazságügyminiszter urnak 1886-ik évi 2008/I. M. E. szám alatt kelt intézvénye által a tokaji kir. közjegyzői állásra kineveztetvén, hivatalos működését 1886. évi július 16-ik napján megkezdette.

Kelt a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszéknek 1886. évi július hó 20-án tartott üléséből.

Rikly Endre,
jegyző.

Hammersberg Jenő,
elnök.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tokaji járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a hegyalja-mádi takarékpénztár végrehajtónak Kohn Ignác végrehajtást szenvedő elleni 800 frt tökétkövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbírósg területén lévő Erdőbényén fekvő az erdőbényei járásbírósg területén lévő Erdőbényén fekvő az erdőbényei 1200 frt s jár. erejéig elrendelt s f. évi május 11., június hó 19-én foganatosított kiel. végrehajtás alkalmával bírőilag lefoglalt s 341 frt 25 krra becsült háziator, ló, szekér s függő természet ingóságoknak árverés utáni eladatása rendeltetvén el, ennek Visnyón, végrehajtást szenvedett házáni eszközzésére f. évi július hó 26-ikának d. u. 2 órája tüzetik.

Arra venni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy az említett ingóságok ezen árverésen az 1881. 60. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is, de csakis készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogokat vélnék érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóliirtónál adják be.

Arverési hirdetmény.

Alóliirt bir. kiküldött az 1881. 60. t. cz. 102. és 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gálszécsi kir. járásbírósgának 642/p. számú végzése folytán a pesti hazai első takarékpénztár egyesület budapesti lakos végrehajtónak s Rosenberg Ignác visnyói lakos végrehajtást szenvedett elleni 1200 frt s jár. erejéig elrendelt s f. évi május 11., június hó 19-én foganatosított kiel. végrehajtás alkalmával bírőilag lefoglalt s 341 frt 25 krra becsült háziator, ló, szekér s függő természet ingóságoknak árverés utáni eladatása rendeltetvén el, ennek Visnyón, végrehajtást szenvedett házáni eszközzésére f. évi július hó 26-ikának d. u. 2 órája tüzetik.

Arra venni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy az említett ingóságok ezen árverésen az 1881. 60. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is, de csakis készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok, kik elsőbbségi jogokat vélnék érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alóliirtónál adják be.

Kelt Gálszécsen, 1886. július hó 7.

Zámbory János,
bir. kiküldött.

40 évi fennállása óta 64-szer kitüntetve.

ÓVATOSSÁG A VÉTELNÉL!!

Az Extractum Malti Johann Hoffi valamennyi gyógyszer-tár, gyógyfűszereszet és nagyobb üzletben kapható. Határozottan csak azt kell kérni, amely az eredeti védjeggyel van ellátva (fennálló ovál a feltaláló Hoff János mellképe és aláírásával)

Az egész földön elterjedve. 27.000 elárusítási hely.

A koncentrált malátakivonat vételnél határozottan Hoff János-féle kérendő. Gyermekeknek valódi unikum. Gyengésségi állapotok, vérszegénység, idegességnél kávé helyett Hoff J.-féle málaata kivonat egészségi csokoládét kell kérni.

Minden gyógyszer-tár és nagyobb üzletben egyedül csak a Hoff J.-féle maláta-mellczukorkákat kell kérni kék papirosban, a köhögés s a légszervi bántalmak alkalmával.

A Hoff János-féle malátakivonat egészségi sör a legjobb enyhítő és életfentartó szer a tüdővészben szenvedők stb. számára. — Utólrhetlen! — Felülmulhatlan! női betegségek s a gyermekek görvélkyorjainál

Köszönetnyilvánítások.

Uj! Uj! 1886. február. Kérek nekem postai utárv. mellett 25 doboz Hoff J.-féle malátacukorkát kék papírban küldeni, mint azt utóbb magam vettem meg és köhögésem ellen igen jó eredm. értem el. Kirchberg a a Wechsel mellett 1886. febr. 24-én.

Az ön malátakivonat mellczukorkái köhögésem ellen kitünő hatással voltak. (A meggyógyult Berger Ignác kereskedő Kirchbergen, a Wechsel mellett saját szavai.)

Sohasem ittam jobb csokoládét, mint a malátacsokoládé. Volkonski hg. Rómában. Én is tapasztalom az ön kitünő maláta csokoládéjának, koncentrált malátakivonata és malátasörének erősítő hatását, Schönaich Carolath herceg.

Nem tudtam aludni, az ön malátakivonat egészségi csokoládéja adta vissza álmodat és étvágyamat. Petrinya 1886. febr. 3.

Malátakészítményei mellbajomnál igen jó hatással voltak, azért kérem 5 frtért malátakivonat egészségi sört utárvétellel küldeni. Érmihályfalva, 1885. július 29-én.

Mult hó 18-án személyesen vettem 18 palack malátakivonatsört, hogy régebb idők óta betegeskedő nőmmel megkísértem, és eddig használtak. Ezért felkérem, sziveskedjék 28 palack Hoff-féle malátakivonat egészségi sört a mai napon utárványozott 16 frton Igló-Lőcse vasuti állomásra küldeni. Merény, 1885. július 3-án. Schnaider Lajos.

Állapotom annyira javult, hogy már most jó étvágyam van, ezért kérem küldjön még 11 palack malátakivonat egészségi sört utárvétellel. — Arpád, 1885. augusztus 6-án.

Hoff János urnak,

nevéről nevezett Hoff János-féle malátakivonat gyógytápszer készítmények feltalálása által cs. kir. tanácsos, koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a legfőbb porosz és németrendek lovagja, Bécs, gyárhelyiség: Gräben, Bräunerstrasse 8.

S a m b o r, 1886. március 7.

Tekintetes ur! Épp oly szent, mint kedves kötelességemnek tartom önnek a saját szükségletemre hozott Hoff János-féle maláta készítmények kitünő táp- és gyógyhatásáért legforróbb köszönetemet fejezni ki. Makacs vese bajom ágyba döntött s a leghevesebb körtünetekkel, melynek fulladozás, az alsó végtagok daganata stb. lépett fel. E veszélyes körtünetek szerencsés elhárítása után, tökéletes étvágytalanság, álmatlanság maradt hátra, minék következtében olyannyira lefogytam, hogy alig voltam képes tagjaimat megmozdítani. Hanem a kitünő Hoff János-féle maláta kivonat egészségi sör, és a malátakivonat egészségi csokoládé csodákat műveltek, mert azok használata óta étvágyam és álmam, mindinkább megjött, s most már nem győzök látogatóim eléggé csodálkozni jó kinézésem felett, mely azelőtt teljesen sápadt volt, most pedig ismét a rendes jó színben vagyok, s most annyira erősnek érzem már magam, miszerint szentül hiszem, hogy orvosi hivatásomnak nem sekára ismét a régi kedvvel fogok megfelelni. Kérek utárvétel mellett mielőbb egy hasonló küldeményt, s maradtam a legmélyebb tisztelettel. Dr. R e i s z, gyakorlóorvos Sambor.

Főraktár: Kormos Gyula és Szentgyörgyi Vilmosnál Sátoralja-Ujhelyben.

Homonna: Pápay Pál, Kassa: ifj. Novelly Sándor, Zähr és Szakmáry, Megay Gusztáv, Gallik Géza, Molnár L., Wandrasek K. gyógyszer., Kiszvárd: Somogyi testvérek gyógyszer., Balkányi Farkas, Miskolc: dr. Szabó Gyula, Kurucz János, dr. Rácz Péter gyógyszer., Máhr Károly, Munkács: Fraxler F., Gottier L. gyógyszer., Nagy-Mihály: Marmorstein S., Szatmár: Literáty E., Rossin J. gyógyszer., Tokaj: Reiner D. gyógyszer., Liszka-Tolesva: Frits J. gyógyszer., Ungvár: Krausz Adolf.

Vigyázat a bevásárlásnál! Az orvosok Franciaországban, Anglia, Hollandia, Belgiában, Amerikában és Európa minden jelentékeny orvosa rendeli gyógyszertárakban. Original-Extractum Malti Johann Hoffi, hogy a beteg és a fellábadozó csak a valódi kapja a felgyógyulásához. Mert csak az eredeti Hoff J.-féle malátakivonati egészségi gyarmányok 40 év óta váltak be és felgyógyították a betegek százezreit. — Az első valódi étréndi Hoff János-féle malátakivonati gyógytápszernek jegyein van a védjegy (Hoff János mellképe és Hoff János aláírása a maláta készítmények egyedüli feltalálója) egy álló tojásdad alakban. Nem lehet a közönséget eléggé óvni, hogy az eredeti védjegyre ügyeljen.

A valódi Hoff János-féle malátakivonati egészségi sörnek 1 palackja 60 kr., 11 pal. 6 frt, 28 pal. 15 frt, 58 pal. 30 frt, 11 palackon felül Budapestre bérmentve házba szállítatik, kiló malátacsokoládé I. 2 frt 40 kr. 1/4 kiló 1 frt 30 kr., II 1/2 1 frt 60 kr. 1/4 k. 90 kr. II. 1/2 kiló 1 frt 1/4 60 kr. (Nagyobb vételnél árengedmény.) — Malátacuk. zacskó 60, 30 és 15 kr.. Malátakivonat 1 üveg 1.12, kisebb 70 kr. — malálistizt 1 frt. Egy malátafüzdő 80 és 50 kr. — 2 frton alul nem küldetik semmi.

Sill Henrik,
kir. alj. bír.

CZIGELKAI

LAJOS
forrás.

Gyógyviz

elsőrendű, kipróbálva és orvosi tekintélyek részéről a legmelegben ajánlva.

ISTVÁN
forrás.

Borvíz

legdúsabb szik- és szén-sav tartalmu Európa valamennyi ásványvíze között.

A forrás kezelősége

CZIGELKÁN

(Sáros megye.)

FERTŐZTELENÍTŐ SZEREK

ugymint:

Karbolsavas mész, Klor mész, Zöld gálicz, Petri por és Polacsek-féle karbol folyadék

nagyban és kicsinyben kapható

Kormos Gyula fűszer és ásványvíz kereskedésében **S.-a.-Ujhelyt.**

LINKESCH SAMU ÖZV.

vasület Eperjesen

ajánlja kitűnő minőségű

krakkói cserép-kályháit

fehér és diszes színekben,

FA-, KÖSZÉN-

és

coaks fűtésre,

KANDALÓKAT,

TAKARÉK-

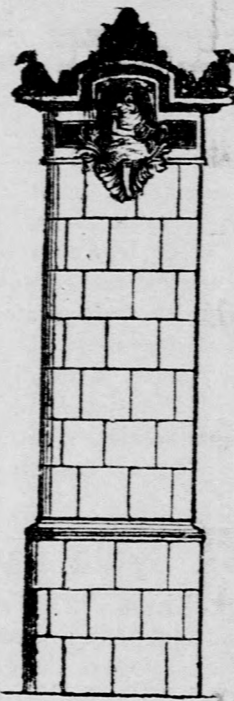
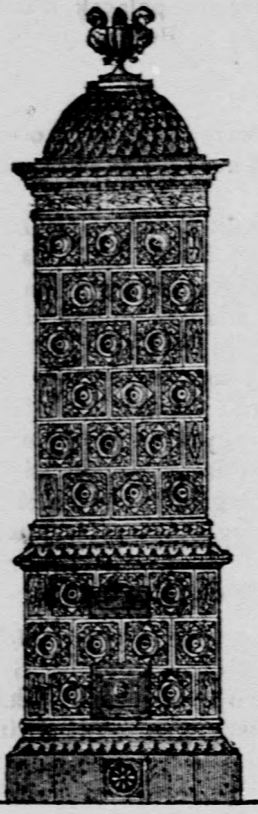
KONYHÁKAT

bárminemű

kivitelben.

legolcsóbb árakban.

Képviselet: Reichard M. és fia uraknál S.-a.-Ujhely.

HIRDETMÉNY.

A sárospataki főiskolában fenálló tápintézet részére az élelmi szerek (kenyér, hus, szalona, főzelék) a jövő 1886-87-ik iskolai évre is árlejtés útján fognak beszereztetni. Az árlejtés határideje augusztus 8, d. u. 3 óra, az intézet pénztári helyiségében. — Zárt ajánlatok is elfogadhatnak. Bővebb felvilágosítással, ha szükséges, szolgál

a gazdasági választmány elnöke.

1119. k. b. szám.

Zemplénmegye közig. bizottsága elnökétől

A m. kir. közmunka és közlekedési minisztérium folyó évi 24753. sz. a. kelt kegyes intézvényével a Szöllöske község határában az 5. számú bodrogi átvágás létesítéséhez szükségelt földterület kisajátítását elrendelvé s az összes műszaki iratokat és tervezeteket az 1881. évi XLI. t. cz. 33. § a értelmében való eljárás végett megküldvén, a megyei közig. bizottság alulírott elnöke ez ügyben következőkép

határozott:

a közmunka és közlekedési nagyméltóságú minisztérium folyó évi 24753. sz. alatt kelt kegyes intézvényével a Szöllöske község határában az 5. sz. bodrogi átmetszés létesítéséhez szükségelt földterület kisajátítása elrendelvé, az ezen kisajátításra vonatkozó műszaki tervek egy példánya Szöllöske község házában folyó évi július hó 28-ának d. e. 9 óráját tűzöm ki és annak megtartásával Évva András bizottsági tag elnöke alatt id. Farkas Lajos, Boruth Elemér, bizottsági tagokból és Prihoda Etel aljegyzőből alakított küldöttséget bízom meg.

Miről a tokaji m. kir. folyammérnöki mérnöki hivatal, Szöllöske község előjárósága a terv és összeírás egy példányának kiadása mellett, továbbá gróf Andrassy Gyula, Takács Zsuzsanna, Takács Józsefné és örökösai Tóth András, Tóth Mihály János, Kovács Mihály, Csorosz János, Stofira József, Pletenyik András, özv. Szabó Barna Zsuzsa, Sarkady Eleonóra, özv. Rajna Jánosné, Nagy Jánosné, Rajna Zsuzsanna, Koreni Andrásné és Tóth Józsefné, szül. Szabó Zsuzsanna szöllöskei birtokos és lakosok azon hozzáadással értesítetnek, hogy az eljáró bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett a meghívott érdekelt felek megjelenése nélkül is érdemileg fog határozni.

S.-a.-Ujhely, 1886. július 2.

Molnár István,
főispán

mint a közig. bizottság elnöke.

KERESKEDELMI AKADÉMIA DEBRECZENBEN.

Egyenrangú s jogu szakiskola a budapesti kereskedelmi akadémiával. Államsegélylyel tartatik fen. — Áll 3 évfolyamból.

Végzett növendékek az egy évi önkéntesség kedvezményében részesülnek s azonnal alkalmazást nyernek mint könyvelők, levelezők stb., első rangú nagykereskedésekben, pénz- és biztosító-intézeteknél, gyárakban, vasuti- és hajózási vállalatoknál.

A legközelebbi tanév folyó évi szeptember hó 1-én nyílik meg.

Értesítőket küld és részletes felvilágosítást készséggel ad

a debreczeni kereskedelmi akadémia igazgatósága.

2-3

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
VÖRÖS MÁRVÁNY

és homokkő sirkövet.

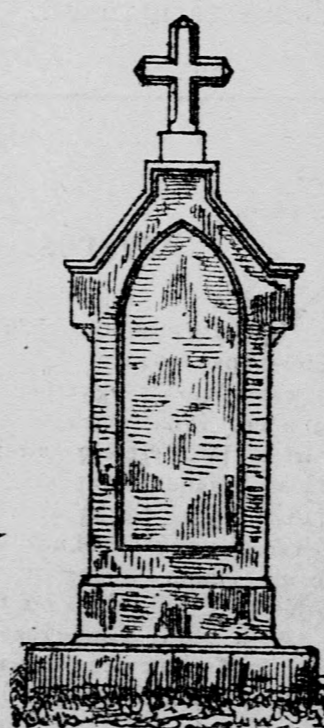
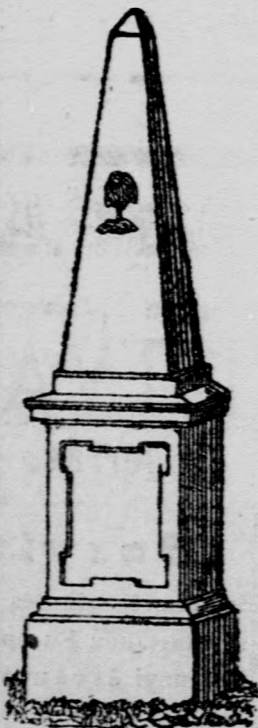
Tisztelettel

BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sürgőnyezim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

Sirkövek újabb tervezése

Intézetes áron készítenek.

Fertőtlenítésre ajánlok:

15%-os karbol tartalmu port 1 kl. 20 kr.

20%-os chlortartalmu meszet 1 kl. 25 kr.

Fertőtlenítő folyad. lakásokba 1 lit. 15 kr.

Ugyiszintén raktárt tartok:

a leginkább használatban lévő és jószágokról elismert minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességekből, illatszerekből, sebészeti kötszerek és eszközökből, valamint igen ajánlom az általam készített és jószágáról elismert indiai tyukszem balzsamot. (Egy üveg ára 35 kr.)

Kincsessy Péter,

gyógyszerész S.-a.-Ujhelyt, főutca.

1-6